

**POWIATOWE CENTRUM EDUKACJI I POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
W WOŁOWIE**
ul. Tadeusza Kościuszki 27, 56-100 Wołów
tel./fax (0 71) 389 21 00 e- mail : wpodn@wołowpce.pl [www .wołowpce.pl](http://www.wołowpce.pl)

RAPORT 2016

ANALIZA WYNIKÓW EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH SZKÓŁ POWIATU WOŁOWSKIEGO

Wołów, październik 2016 r.

WSTĘP

Kolejny raz prezentujemy Państwu raport dotyczący wyników egzaminów zewnętrznych w powiecie wołowskim. Niniejszy raport p.t. „Analiza wyników egzaminów zewnętrznych szkół powiatu wołowskiego” zawiera analizę sprawdzianu klas szóstych, egzaminu gimnazjalnego, egzaminów maturalnych i obejmuje wszystkie placówki z terenu powiatu wołowskiego. Został opracowany przez zespół doradców metodycznych Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie.

Analiza wyników i wnioski oparte zostały na podstawie danych przekazanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Raport szkół powiatu wołowskiego został opracowany w czterech obszarach. Każdy z czterech rozdziałów, zawiera analizę wyników poszczególnych egzaminów oraz wnioski i rekomendacje, oparte również na konsultacjach ze środowiskiem nauczycieli szkół powiatu wołowskiego.

Celem raportu nie jest klasyfikowanie placówek; nie zawiera oceny pracy placówki, ani nie jest rankingiem szkół. Wskazuje obiektywnie dane o wynikach egzaminów zewnętrznych. Szczegółową analizę wyników dokonuje indywidualnie każda rada pedagogiczna z dyrektorem danej szkoły. Poniższy raport ma na celu wspierać pracę szkół, nauczycieli, dyrektorów w celu podniesienia wyników nauczania i jakości pracy szkół w powiecie wołowskim w roku szkolnym 2016/2017.

Propozycją wsparcia pracy placówek oświatowych powiatu wołowskiego jest szeroka oferta kompleksowego wspomagania przygotowana przez 4 placówki Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie tj. Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Bibliotekę Pedagogiczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Wołowie i Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Brzegu Dolnym. Placówki współpracują ze sobą, służąc pomocą merytoryczną, metodyczną, dydaktyczną dla uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół z każdego typu szkół i na każdym etapie kształcenia.

*Krystyna Adaśko
dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji
i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Wołowie
wraz z zespołem doradców metodycznych PODN w Wołowie*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
ROZDZIAŁ I	4
SPRAWDZIAN SZÓSTOKLASISTY	4
ROZDZIAŁ II.....	13
EGZAMIN GIMNAZJALNY	13
ROZDZIAŁ III.....	44
EGZAMIN MATURALNY.....	44
ROZDZIAŁ IV	51
WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	51

ROZDZIAŁ I

Sprawdzian szóstoklasisty

Średnie wyniki ze sprawdzianu klas szóstych w 2016 r. według szkół powiatów województwa dolnośląskiego (na podstawie arkusza standardowego) wykazały, iż powiat wołowski osiągnął średni wynik procentowy 59,3%. Na 30 powiatów wchodzących w skład województwa dolnośląskiego, w tym miast Jelenia Góra, Legnica, Wrocław, Wałbrzych powiat wołowski, w tym roku jest w **4 staninie**, a województwo dolnośląskie w **5 staninie**. W roku 2015 powiat wołowski plasował się również w **4 staninie**. W powiecie wołowskim zgłoszono do sprawdzianu szóstoklasisty 407 uczniów, co stanowi 100 %, 333 uczniów czyli 81,8 % pisało test z języka angielskiego, 62 uczniów, tj. 15,2 % pisało test z języka niemieckiego (siedem placówek w powiecie), a 12 uczniów, co stanowi 2,9 % pisało test z języka francuskiego. Na 19 placówek: w 13 pisano j. angielski, w 8 j. niemiecki, tylko w 1 j. francuski. W 2016 r. po raz drugi przeprowadzony został sprawdzian z **języka obcego**.

Wyniki tegorocznego sprawdzianu pokazują, że uczniowie dobrze poradzili sobie z zadaniami z języka polskiego wymagającymi wyszukania w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio (ukrytych) oraz identyfikowania wypowiedzi jako tekstu informacyjnego. Z matematyki wykazali się umiejętnością wykonywania obliczeń praktycznych, a w szczególności obliczeń zegarowych. Uczniowie przystępujący do sprawdzianu z języka angielskiego oraz francuskiego najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających znajomość środków językowych. W przypadku języka niemieckiego uczniowie uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu.

Sprawdzian wskazał również umiejętności, które uczniowie klas szóstych szkoły podstawowej opanowali słabiej. Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom zadanie wymagające analizy i interpretacji utworu poetyckiego. Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie z geometrii przestrzennej. W celu obliczenia objętości bryły zbudowanej z dwóch jednakowych prostopadłościanów zdający musieli wykazać się umiejętnością przeprowadzania prostego rozumowania matematycznego i użycia właściwej strategii. We wszystkich językach obcych najtrudniejszymi dla szóstoklasistów okazały się zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych.

W gminie Brzeg Dolny znajduje się sześć szkół podstawowych w tym: trzy szkoły miejskie, jedna szkoła wiejska i dwie szkoły specjalne (Szkoła Podstawowa nr 3 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Zespole Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym i Szkoła Podstawowa nr 4 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym nr 2 w Godzięcinie). W gminie Wińsko znajdują się cztery szkoły wiejskie. W gminie Wołów znajduje się dziewięć szkół podstawowych w tym: dwie szkoły miejskie, pięć szkół wiejskich, jedna niepubliczna szkoła podstawowa i jedna szkoła specjalna (Szkoła Specjalna nr 2 w Lubiążu)

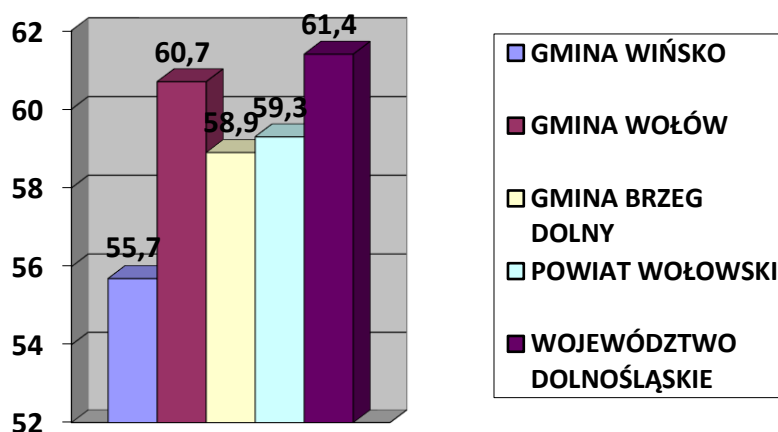
Średnie wyniki ze sprawdzianu klas szóstych według szkół z uwzględnieniem krajowego rozkładu stanikowego w powiecie wołowskim na przestrzeni dwóch lat 2015-2016

Rok	2015 Język polski i matematyka %	2015 Język angielski %	2015 Język niemiecki %
Stanin	niziej średni	średni	średni

Rok	2016 Język polski i matematyka %	2016 język polski %	2016 matematyka %	2016 Język angielski %	2016 Język niemiecki %	2016 Język francuski %
Stanin	średni 59,4	średni 68,8	niziej średni 49,2	stanin 71,1	Niziej średni 53,2	bardzo niski 45,5

Zestawienie procentowe wyników z przedmiotów na sprawdzianie zewnętrznym w klasach szóstych w roku 2016 w poszczególnych gminach powiatu wołowskiego

GMINA POWIAT WOJEWÓDZTWO	Średni wynik sprawdzianu %
1. GMINA WIŃSKO	55,7
2. GMINA WOŁÓW	60,7
3. GMINA BRZEG DOLNY	58,9
4. POWIAT WOŁOWSKI	59,3
5. WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	61,4

Zestawienie poziomu umiejętności uczniów szkołach trzech gmin powiatu wołowskiego w części I i II sprawdzianu zewnętrznego 2016

Gmina Wołów

	Nazwa szkoły	Język polski % cz.I	Matematyka % cz.I	Język angielski %cz. II	Język niemiecki % cz.II	Język francuski % cz.II
1	Niepubliczna SP Wołów	76,1	69,3	94,3	93,7	-----
2	SP nr 1 Wołów	70,6	54,8	69,5	-----	-----
3	SP nr 2 Wołów	72,7	46,2	77,7	-----	-----
4	SP w Mojęcicach	60,0	52,2	70,3	-----	-----
5.	SP w Starym Wołowie	70,7	41,1	62,3	-----	-----
6.	SP w Warzęgowie	62,5	46,7	52,2	-----	-----
7.	SP w Lubiążu	64,2	41,7	-----	-----	45,5
8.	SP w Krzydlinie Wielkiej	74,2	55,0	54,8	-----	-----
9.	Zespół Szkół Specjalnych w Lubiążu	28,3	20,0	-----	39,3	-----
	gmina Wołów	70,3	50,6	73,2	66,5	45,5
	powiat wołowski	68,8	49,2	71,1	52,9	45,5
	województwo dolnośląskie	69,9	52,5	71,6	60,5	55,5
	kraj	71,0	54,0	71,0	61,0	67,0

Gmina Brzeg Dolny

	Nazwa szkoły	Język polski % cz.I	Matematyka % cz.I	Język angielski % cz.II	Język niemiecki % cz.II
1.	SP nr 5 Brzeg Dolny	73,0	54,4	70,7	-----
2.	SP nr 6 Brzeg Dolny	75,7	50,8	70,5	-----
3.	SP nr 1 Brzeg Dolny	74,2	51,3	67,4	-----
4.	SP w Pogalewie Wielkim	80,8	67,9	75,3	-----
5.	SP nr 4 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym nr 2 w Godzięcinie	61,7	28,3	-----	39,3
6.	SP nr 3 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Zespole Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym	29,2	15,3	33,0	33,0
	gmina Brzeg Dolny	69,0	48,3	67,8	34,6
	powiat wołowski	68,8	49,2	71,1	52,9
	województwo dolnośląskie	69,9	52,5	71,6	60,5
	Kraj	71,0	54,0	71,0	61,0

Gmina Wińsko

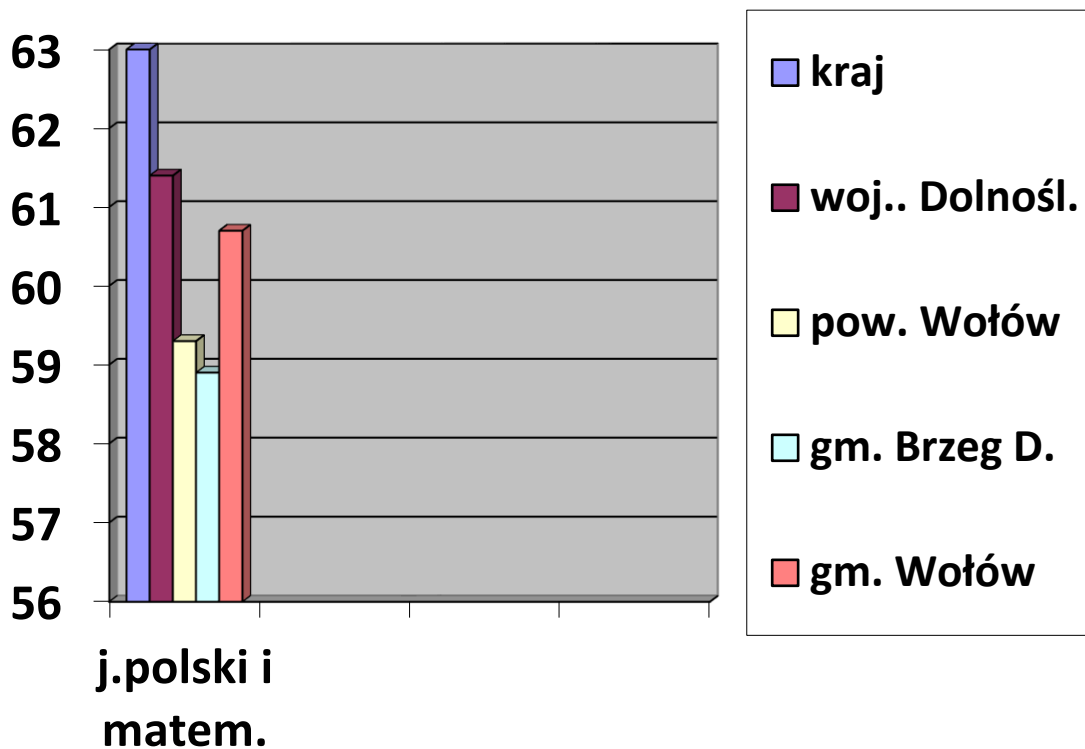
	Nazwa szkoły	Język polski % cz.I	Matematyka % cz.I	Język angielski % cz.II	Język niemiecki % cz.II
1.	SP w Głębowicach	40,0	15,0	-----	39,0
2.	SP w Krzelowie	69,6	49,6	-----	56,6
3.	SP w Wińsku	67,0	52,0	75,4	61,1
4.	SP w Orzeszkowie	52,5	36,7	-----	52,5
	gmina Wińsko	63,8	47,2	75,4	56,2
	powiat wołowski	68,8	49,2	71,1	52,9
	województwo dolnośląskie	69,9	52,5	71,6	60,5
	Kraj	71,0	54,0	71,0	61,0

Zestawienie poziomu umiejętności uczniów trzech gmin powiatu wołowskiego, województwie dolnośląskim i kraju w części I i II sprawdzianu zewnętrznego 2016

Obszar	Język polski % cz.I	Matematyka % cz. I	Język angielski % cz. II	Język niemiecki % cz. II	Język francuski % cz. II
gmina Wołów	70,3	50,6	73,2	66,5	45,5
gmina Wińsko	63,8	47,2	75,4	56,2	-----
Gmina Brzeg Dolny	69,0	48,3	67,8	34,6	-----
powiat wołowski	68,8	49,2	71,1	52,9	-----
województwo dolnośląskie	69,9	52,5	71,6	60,5	55,5
Kraj	71,0	54,0	71,0	61,0	67

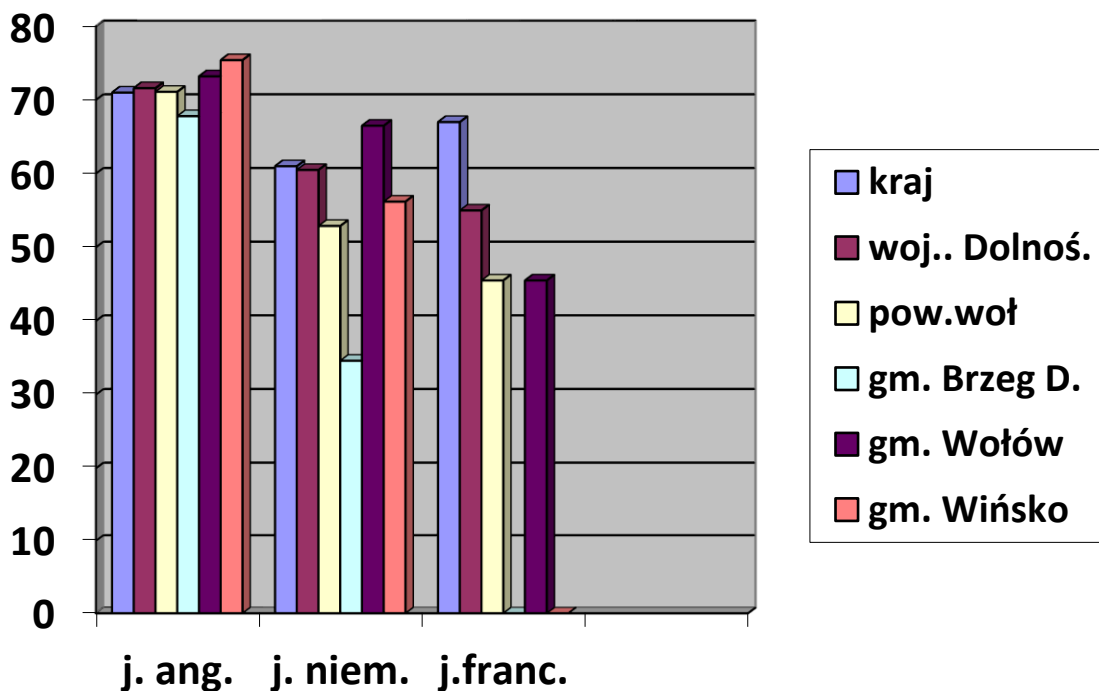
Zestawienie procentowe wyników uzyskanych na sprawdzianie zewnętrznym w klasach szóstych w roku 2016 w szkołach powiatu wołowskiego w części I. Język polski i matematyka

ŚREDNI WYNIK – JĘZYK POLSKI , MATEMATYKA

Zestawienie procentowe wyników uzyskanych na sprawdzianie zewnętrznym w klasach szóstych w roku 2016 w szkołach powiatu wołowskiego w części II: język nowożytny

ŚREDNI WYNIK - JĘZYK NOWOŻYTNY

W gminie Brzeg Dolny uczniowie tylko w jednej placówce - SP nr 4 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym nr 2 w Godzięcinie – uczniowie pisali test z języka niemieckiego. Natomiast w Zespole Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym w Szkole Podstawowej nr 3 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii pisali test z języka angielskiego i języka niemieckiego. W gminie Wińsko w czterech placówkach uczniowie pisali test z języka niemieckiego a w jednej z języka niemieckiego i języka angielskiego (SP w Wińsku). W gminie Wołów w jednej placówce uczniowie pisali test z j. francuskiego (SP w Lubiążu).

Wyniki uczniów szkół powiatu wołowskiego w skali staninowej ze sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2015- 2016. W 2015 i 2016 roku wyniki sprawdzianu szóstoklasisty podano w procentach.

POWIAT WOŁOWSKI Rok 2015 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		Język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	23–51	18-59	28-54
2	<i>bardzo niski</i>	52–56	60-64	55-59
3	<i>niski</i>	57–60	65-69	60-63
4	<i>niżej średni</i>	61–63	70-73	64-67
5	<i>średni</i>	64–66	74-78	68-71
6	<i>wyżej średni</i>	67–70	79-82	72-75
7	<i>wysoki</i>	71–74	83-86	76-80
8	<i>bardzo wysoki</i>	75–79	87-91	81-87
9	<i>najwyższy</i>	80–96	92-100	88-98

GMINA WIŃSKO Rok 2015 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		Język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	23–51	18-59	28-54
2	<i>bardzo niski</i>	52–56	60-64	55-59
3	<i>niski</i>	57–60	65-69	60-63
4	<i>niżej średni</i>	61–63	70-73	64-67
5	<i>średni</i>	64–66	74-78	68-71
6	<i>wyżej średni</i>	67–70	79-82	72-75
7	<i>wysoki</i>	71–74	83-86	76-80
8	<i>bardzo wysoki</i>	75–79	87-91	81-87
9	<i>najwyższy</i>	80–96	92-100	88-98

GMINA WOŁÓW Rok 2015 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		Język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	23–51	18-59	28-54

2	<i>bardzo niski</i>	52-56	60-64	55-59
3	<i>niski</i>	57-60	65-69	60-63
4	<i>niżej średni</i>	61-63	70-73	64-67
5	<i>średni</i>	64-66	74-78	68-71
6	<i>wyżej średni</i>	67-70	79-82	72-75
7	<i>wysoki</i>	71-74	83-86	76-80
8	<i>bardzo wysoki</i>	75-79	87-91	81-87
9	<i>najwyższy</i>	80-96	92-100	88-98

GMINA BRZEG DOLNY Rok 2015 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		Język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	23-51	18-59	28-54
2	<i>bardzo niski</i>	52-56	60-64	55-59
3	<i>niski</i>	57-60	65-69	60-63
4	<i>niżej średni</i>	61-63	70-73	64-67
5	<i>średni</i>	64-66	74-78	68-71
6	<i>wyżej średni</i>	67-70	79-82	72-75
7	<i>wysoki</i>	71-74	83-86	76-80
8	<i>bardzo wysoki</i>	75-79	87-91	81-87
9	<i>najwyższy</i>	80-96	92-100	88-98

POWIAT WOŁOWSKI Rok 2016 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	20-46	27-49	27-43
2	<i>bardzo niski</i>	47-51	50-55	44-49
3	<i>niski</i>	52-55	56-60	50-53
4	<i>niżej średni</i>	56-59	61-65	54-57
5	<i>średni</i>	60-63	66-71	58-61
6	<i>wyżej średni</i>	64-67	72-76	62-65
7	<i>wysoki</i>	68-72	77-82	66-69
8	<i>bardzo wysoki</i>	73-78	83-89	70-78
9	<i>najwyższy</i>	79-95	90-100	79-99

GMINA WIŃSKO Rok 2016 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	20-46	27-49	27-43
2	<i>bardzo niski</i>	47-51	50-55	44-49
3	<i>niski</i>	52-55	56-60	50-53
4	<i>niżej średni</i>	56-59	61-65	54-57
5	<i>średni</i>	60-63	66-71	58-61
6	<i>wyżej średni</i>	64-67	72-76	62-65
7	<i>wysoki</i>	68-72	77-82	66-69
8	<i>bardzo wysoki</i>	73-78	83-89	70-78
9	<i>najwyższy</i>	79-95	90-100	79-99

GMINA WOŁÓW Rok 2016 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	20-46	27-49	27-43
2	<i>bardzo niski</i>	47-51	50-55	44-49
3	<i>niski</i>	52-55	56-60	50-53
4	<i>niżej średni</i>	56-59	61-65	54-57
5	<i>średni</i>	60-63	66-71	58-61
6	<i>wyżej średni</i>	64-67	72-76	62-65
7	<i>wysoki</i>	68-72	77-82	66-69
8	<i>bardzo wysoki</i>	73-78	83-89	70-78
9	<i>najwyższy</i>	79-95	90-100	79-99

GMINA BRZEG DOLNY Rok 2016 – wyniki procentowe %

stanin/nazwa		język polski i matematyka część I %	Język angielski część II %	Język niemiecki część II %
1	<i>najniższy</i>	20-46	27-49	27-43
2	<i>bardzo niski</i>	47-51	50-55	44-49
3	<i>niski</i>	52-55	56-60	50-53
4	<i>niżej średni</i>	56-59	61-65	54-57
5	<i>średni</i>	60-63	66-71	58-61
6	<i>wyżej średni</i>	64-67	72-76	62-65
7	<i>wysoki</i>	68-72	77-82	66-69
8	<i>bardzo wysoki</i>	73-78	83-89	70-78
9	<i>najwyższy</i>	79-95	90-100	79-99

Uczniowie szkół powiatu wołowskiego najwyższe wyniki uzyskali z języka angielskiego (77,1%) i języka polskiego (68,8%). Słabo wypadli z języka niemieckiego (52,9%), a najslabiej z matematyki (49,2%).

Biorąc pod uwagę fakt istnienia w powiecie wołowskim trzech szkół podstawowych specjalnych, należy zaznaczyć, że wyniki procentowe w zakresie umiejętności z języka polskiego, matematyki i języków nowożytnych znacznie wzrosłyby po obliczeniu średnich bez wliczania danych z tych placówek. Jednak OKE uśredniło wyniki, nie wydzielając placówek specjalnych. To obniża średnie wyniki szkół z gminy Wołów i gminy Brzeg Dolny.

Skala staninowa 2015 - wyniki szkół w gminach powiatu wołowskiego

stanin/nazwa		Język polski i matematyka część I%			Język angielski część II %			Język niemiecki część II %		
		Gmina Wołów	Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Gmina Wołów	Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Gmina Wołów	Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko
1	<i>najniższy</i>	20-46	20-46	20-46	27-49	27-49	27-49	27-43	27-43	27-43
2	<i>bardzo niski</i>	47-51	47-51	47-51	50-55	50-55	50-55	44-49	44-49	44-49
3	<i>niski</i>	52-55	52-55	52-55	56-60	56-60	56-60	50-53	50-53	50-53
4	<i>niżej średni</i>	56-59	56-59	56-59	61-65	61-65	61-65	54-57	54-57	54-57
5	<i>średni</i>	60-63	60-63	60-63	66-71	66-71	66-71	58-61	58-61	58-61
6	<i>wyżej średni</i>	64-67	64-67	64-67	72-76	72-76	72-76	62-65	62-65	62-65
7	<i>wysoki</i>	68-72	68-72	68-72	77-82	77-82	77-82	66-69	66-69	66-69
8	<i>bardzo wysoki</i>	73-78	73-78	73-78	83-89	83-89	83-89	70-78	70-78	70-78
9	<i>najwyższy</i>	79-95	79-95	79-95	90-100	90-100	90-100	79-99	79-99	79-99

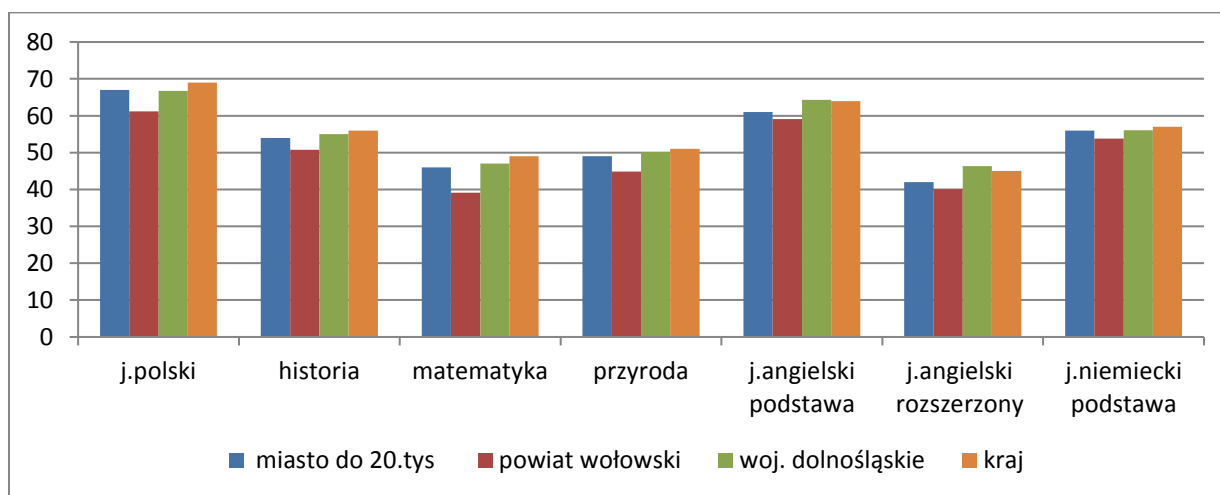
W 2016 r. po raz drugi przeprowadzony został sprawdzian z języka obcego. Szóstoklasiści rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka, którego uczyli się w szkole podstawowej jako przedmiotu obowiązkowego. Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu szóstoklasiści spełniają wymagania ogólne i szczegółowe z zakresu trzech przedmiotów egzaminacyjnych określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do I. etapu edukacyjnego.

ROZDZIAŁ II

Egzamin gimnazjalny

Do egzaminu gimnazjalnego w powiecie wołowskim przystąpiło 407 uczniów, w 11 placówkach, w trzech gminach, w tym jest jedna szkoła niepubliczna. Wszystkie wyniki egzaminu gimnazjalnego za rok 2016 według przedmiotów w porównaniu powiatu do województwa i wyników ogólnopolskich pokazują, że są one niskie. Warto nadmienić, że w skład województwa dolnośląskiego wchodzi 30 powiatów, w tym cztery miasta Wrocław, Jelenia Góra, Legnica, Wałbrzych oraz 26 powiatów, których wyniki mieszczą się w skali od 39,1% do 58,9%. Wyniki powiatu wołowskiego są podobne jak powiatu jaworskiego, legnickiego, lwóweckiego, złotoryjskiego, z grupy przedmiotów matematyczno-przyrodniczych wyniki są poniżej 40%, gdzie powiat bolesławiecki ma wynik 48,7%, czy głogowski 47,2% i sąsiedni lubiński 46,9%.

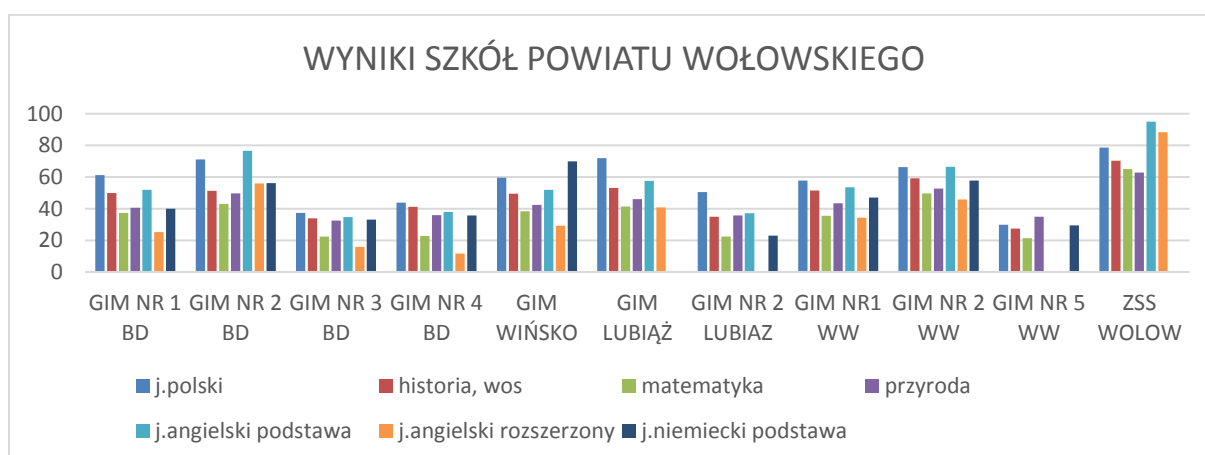
przedmiot, %	wynik	miasto do 20.tys	powiat wołowski	woj. dolnośląskie	kraj
J.polski		67	61,2	66,7	69
Historia		54	50,8	55	56
Matematyka		46	39,1	47	49
Przyroda		49	44,9	50,2	51
J.angielski podstawa		61	59,1	64,3	64
J.angielski rozszerzony		42	40,1	46,3	45
J.niemiecki podstawa		56	53,8	56,1	57

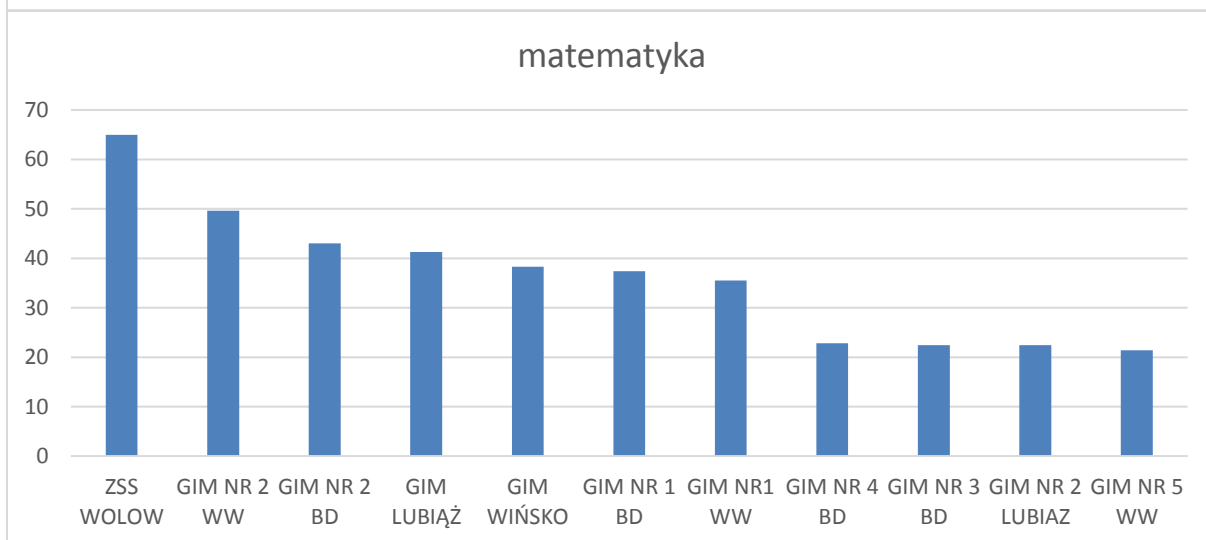
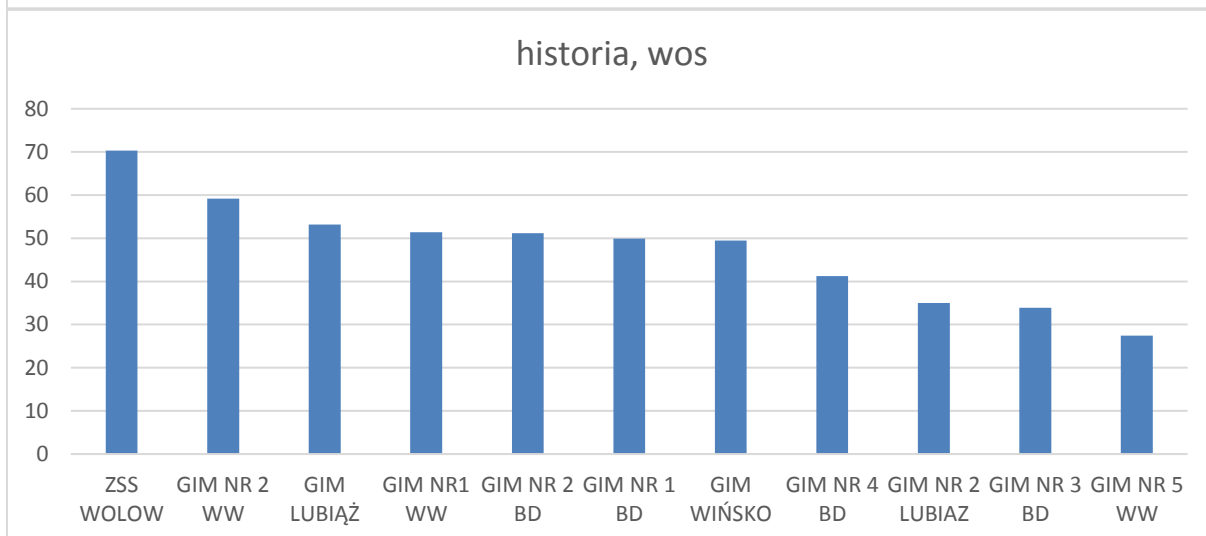
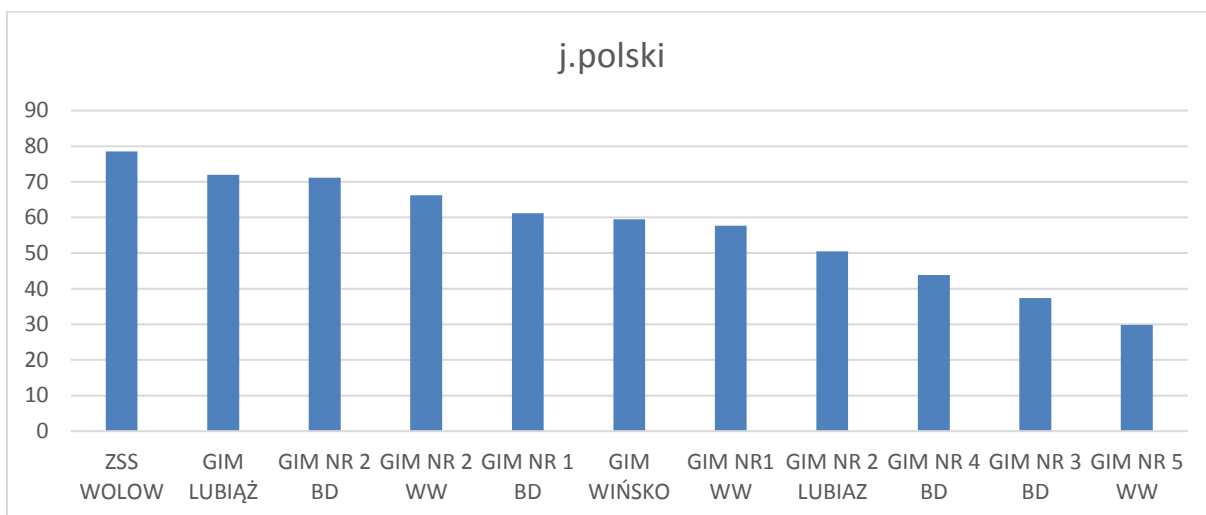
Średnie wyniki procentowe egzaminu gimnazjalnego wszystkich szkół powiatu wołowskiego według podstawowych przedmiotów. Najlepsze wyniki uzyskała szkoła niepubliczna, najniższe wyniki osiągają szkoły z placówek resocjalizacyjnych i specjalnych

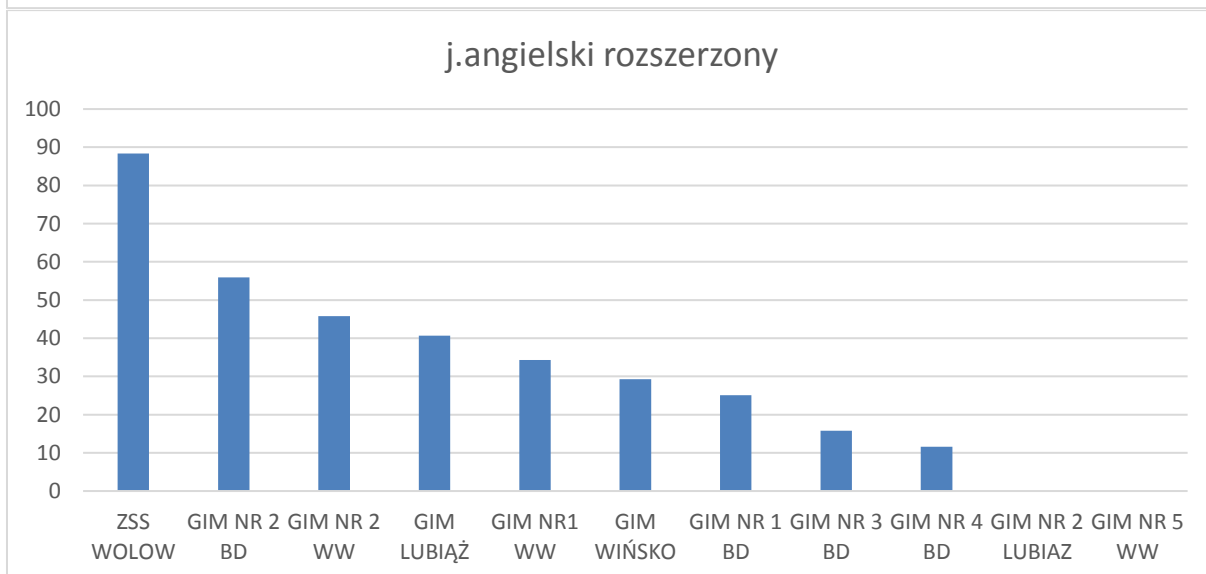
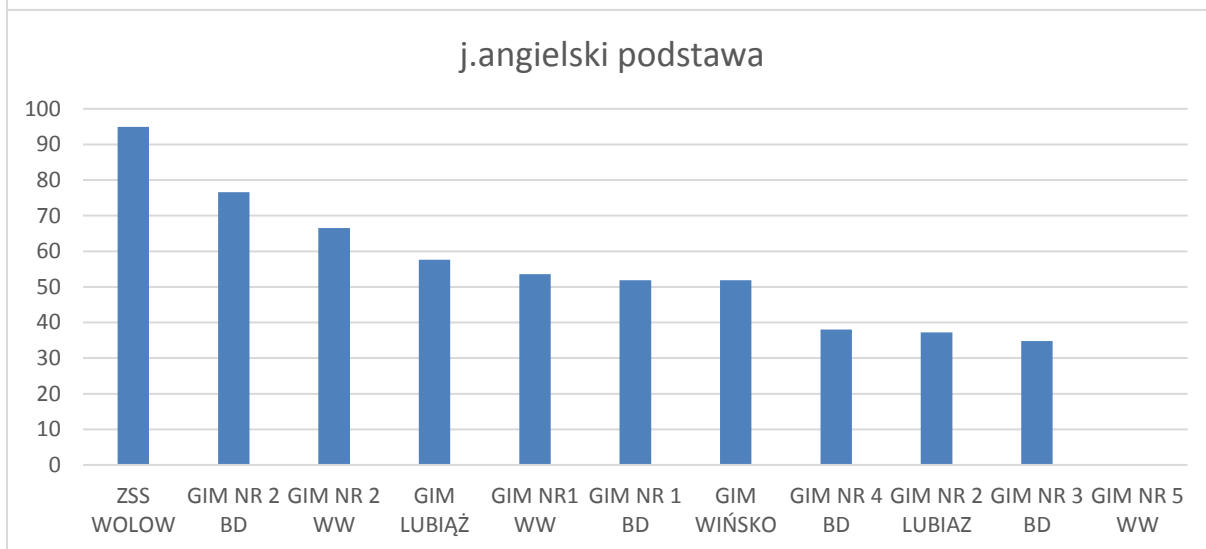
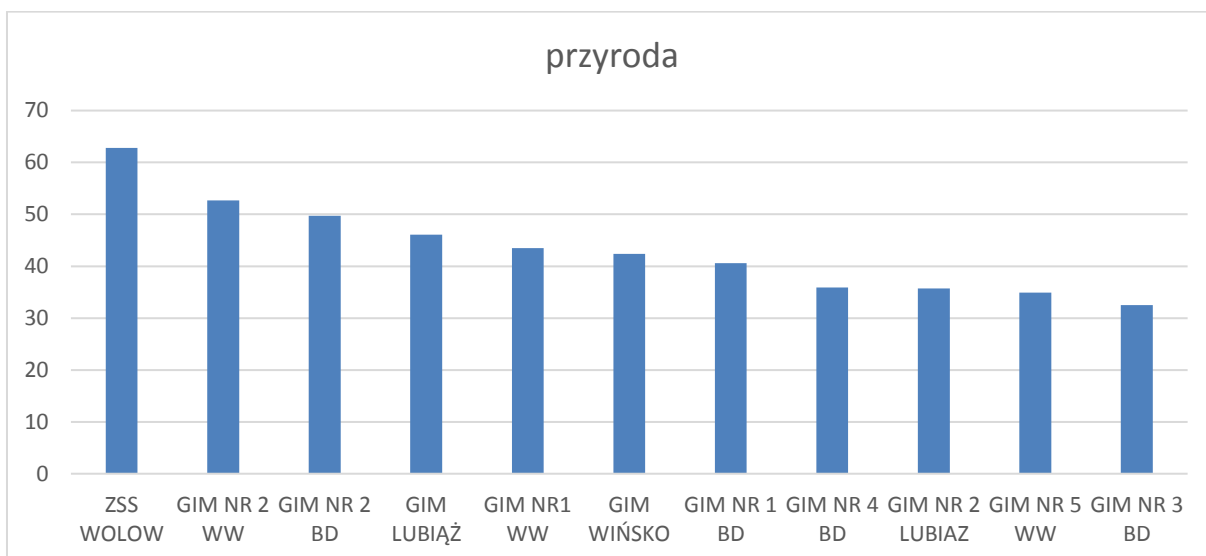
szkoła, wynik %	j. polski	historia, wos	matematyka	przyroda	j.angielski podstawa	j.angielski rozszerzony
GIM NR 1 BRZEG DOLNY	61,2	49,9	37,4	40,6	51,9	25,1
GIM NR 2 BRZEG DOLNY	71,2	51,2	43	49,7	76,6	55,9
GIM NR 3 BRZEG DOLNY	37,4	33,9	22,4	32,5	34,8	15,8
GIM NR 4 BRZEG DOLNY	43,8	41,2	22,8	35,9	38	11,6
GIM WIŃSKO	59,5	49,5	38,3	42,4	51,9	29,3
GIM LUBIAŻ	72	53,2	41,3	46,1	57,6	40,7
GIM NR 2 LUBIAŻ	50,5	35	22,4	35,7	37,2	
GIM NR1 WOŁÓW	57,7	51,4	35,5	43,5	53,6	34,3
GIM NR 2 WOŁÓW	66,2	59,2	49,6	52,7	66,5	45,8
GIM NR 5 WOŁÓW	29,8	27,4	21,4	34,9		
ZSS WOŁÓW	78,5	70,3	65	62,8	94,9	88,4

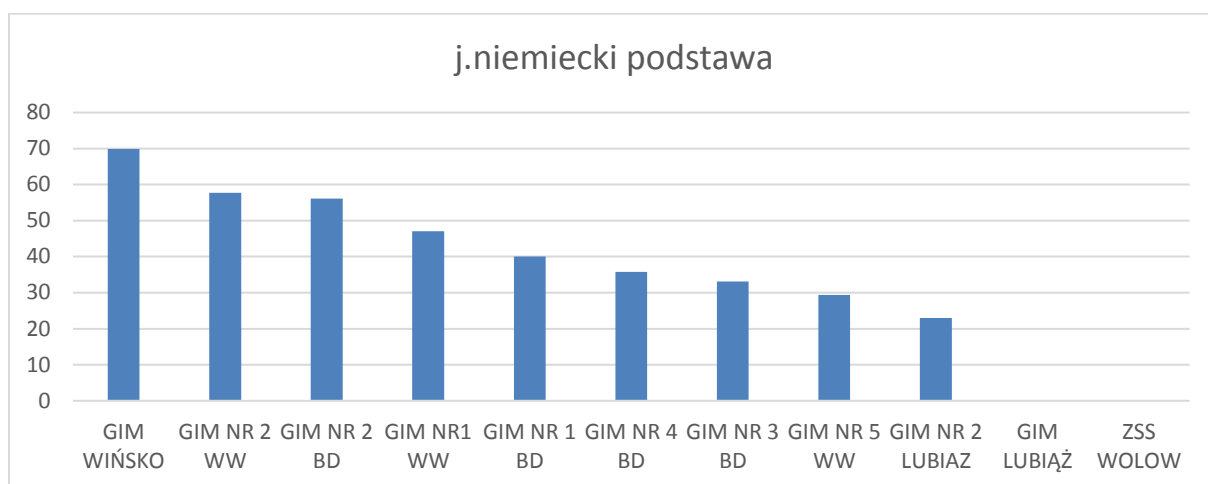
Poniżej wykres przedstawiający wyniki szkół powiatu wołowskiego za rok 2016

Analiza wyników z poszczególnych przedmiotów wszystkich szkół, pokazuje, że najlepiej wypada szkoła niepubliczna, najslabsze wyniki osiągają szkoły typu resocjalizacyjnego i specjalnego.

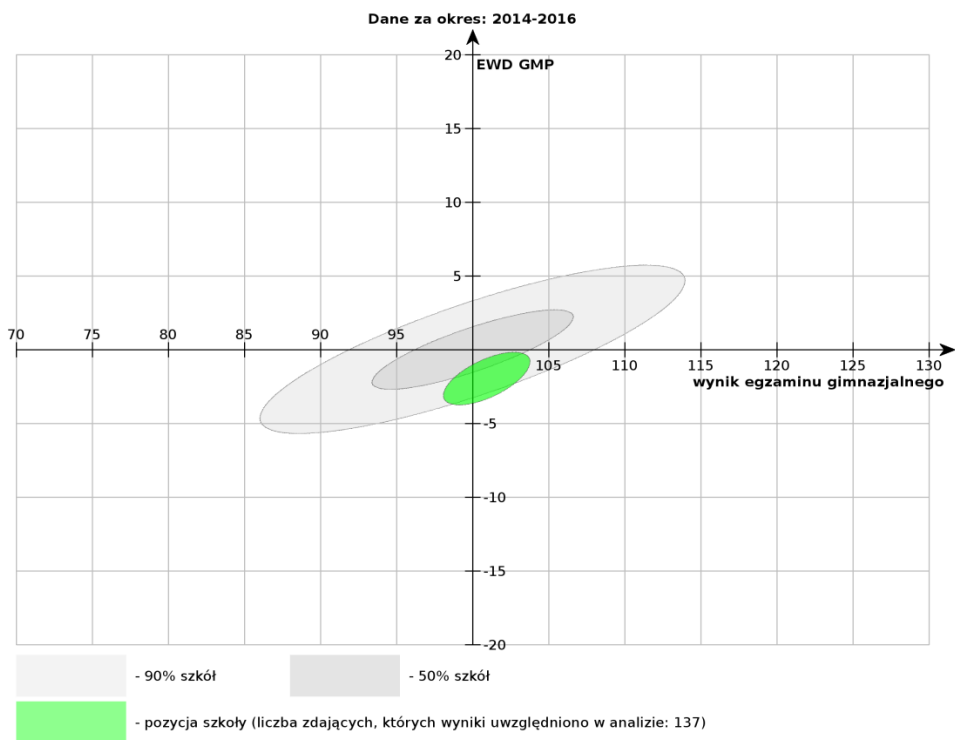
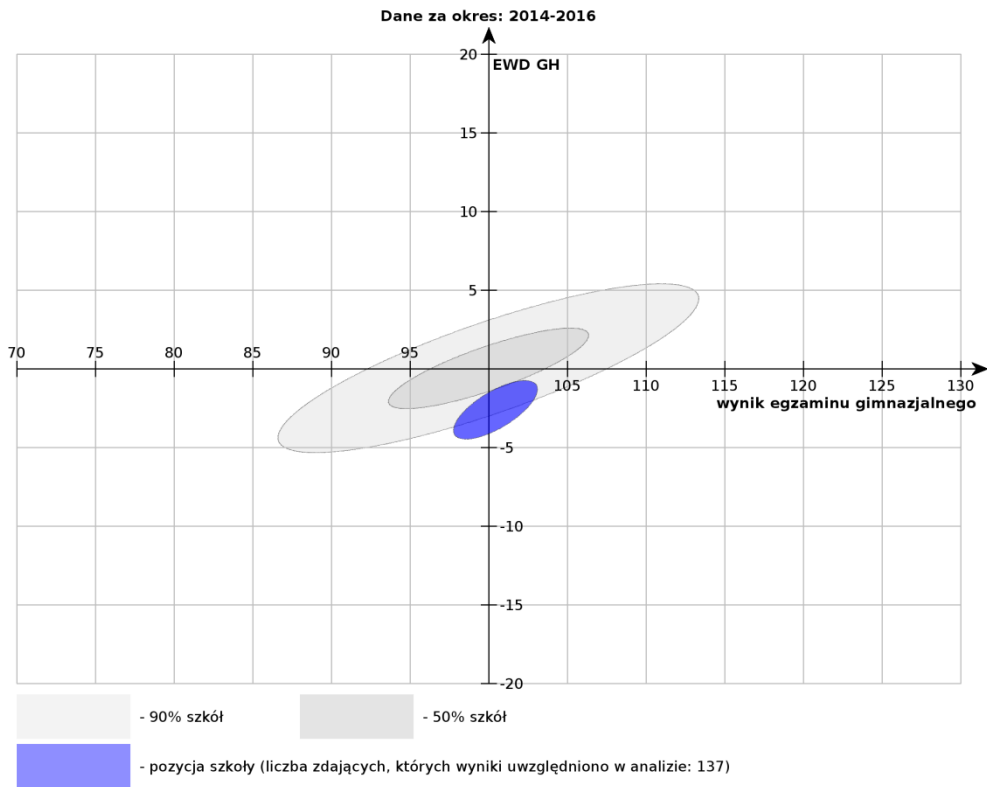

Uzupełnieniem wyników egzaminów zewnętrznych jest analiza wskaźników EWD.

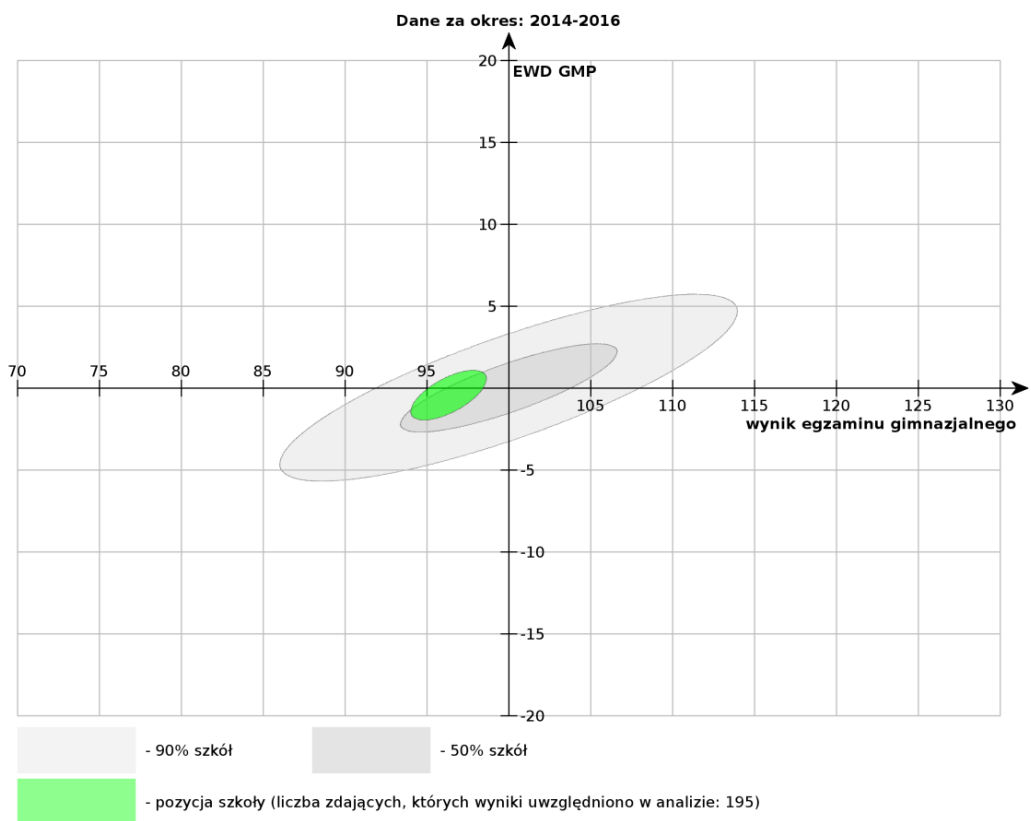
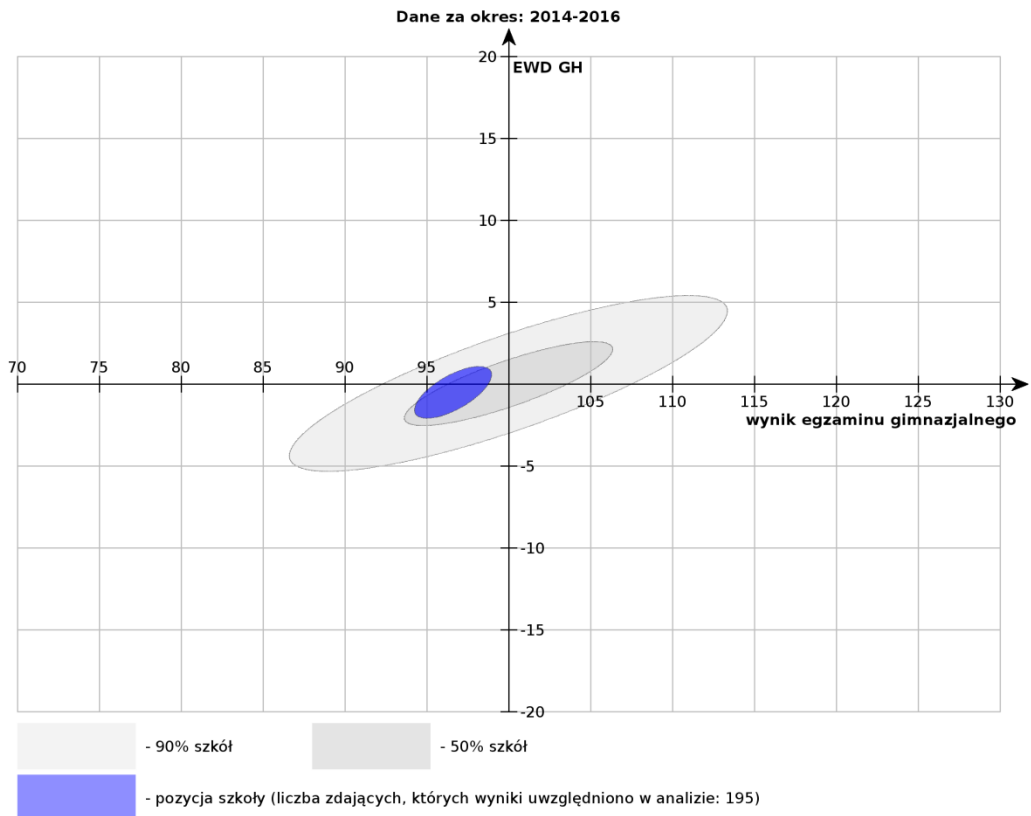
Na osi odciętych prezentowany jest wynik egzaminu gimnazjalnego. Elipsa wyznacza pozycję szkoły, ale podstawą do tego są pojedyncze pomiary obu cech szkoły, czyli ich wartości dla uczniów. Pozycję szkoły należy rozpatrywać względem środka układu współrzędnych, który, wyznacza szkołę o przeciętnym EWD oraz przeciętnym wyniku egzaminacyjnym. Pozycja szkoły na osi EWD informuje nas, o ile wyniki uczniów uczęszczających do tej szkoły, przez sam fakt pobierania w niej nauki, różnią się od wartości, które są dla uczniów najbardziej prawdopodobne, gdy bierzemy pod uwagę ich wcześniejsze osiągnięcia szkolne mierzone wynikiem na sprawdzianie. W centrum układu współrzędnych znajdują się dwie elipsy wyznaczające obszar, w którym znajduje się odpowiednio: większa z nich – 90% szkół, mniejsza – 50% szkół. Możemy je wykorzystywać do określenia, jak wygląda sytuacja w szkole pod względem EWD i wyniku egzaminacyjnego względem innych szkół w Polsce. Jeśli analizowana szkoła znajduje się w granicach pierwszej elipsy, jej pozycja nie odbiega zbyt od typowego zestawienia obu miar dla szkoły w Polsce. Jeśli analizowana szkoła znajdzie się poza obszarem 90% szkół, można uznać ją za szkołę odstającą, o dość rzadkiej kombinacji EWD i wyników. Szkoły tego typu są szkołami, których obraz w bardzo dużym stopniu odbiega od innych szkół. W centrum układu współrzędnych (na przecięciu osi) znajdują się szkoły neutralne. Są to gimnazja, w których notujemy zarówno średni w skali kraju poziom wyników egzaminacyjnych, jak i przeciętną efektywność.

Poniżej przedstawione są wykresy szkół gimnazjalnych powiatu wołowskiego w zakresie grupy przedmiotów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych w latach 2014-2016

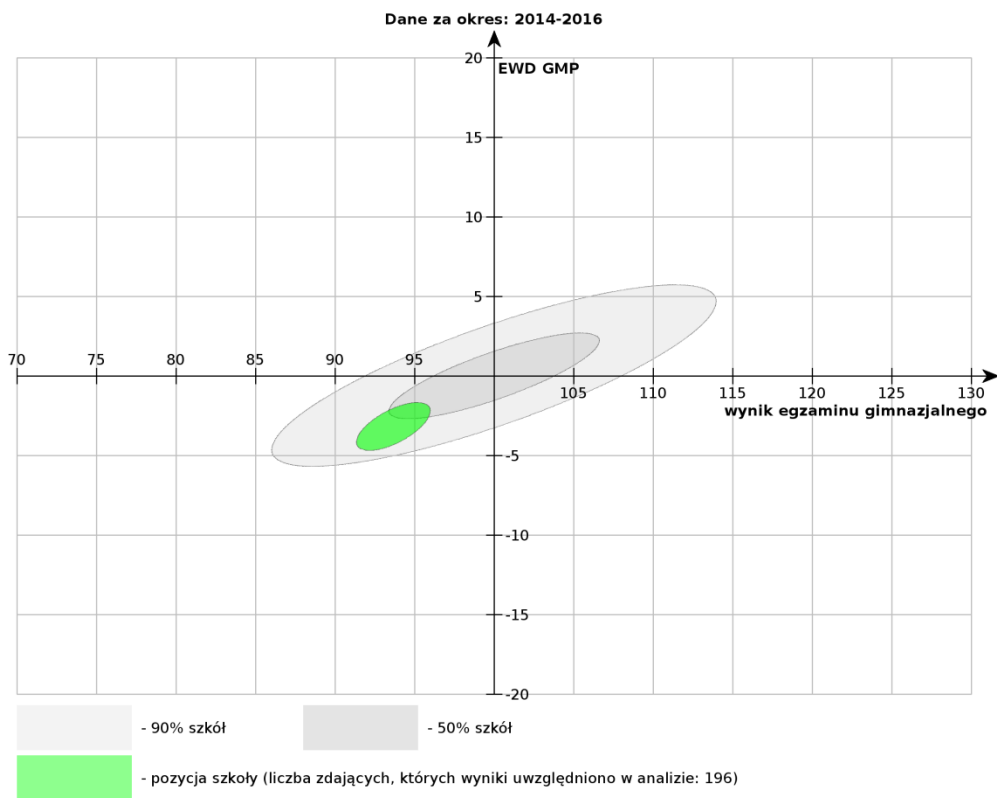
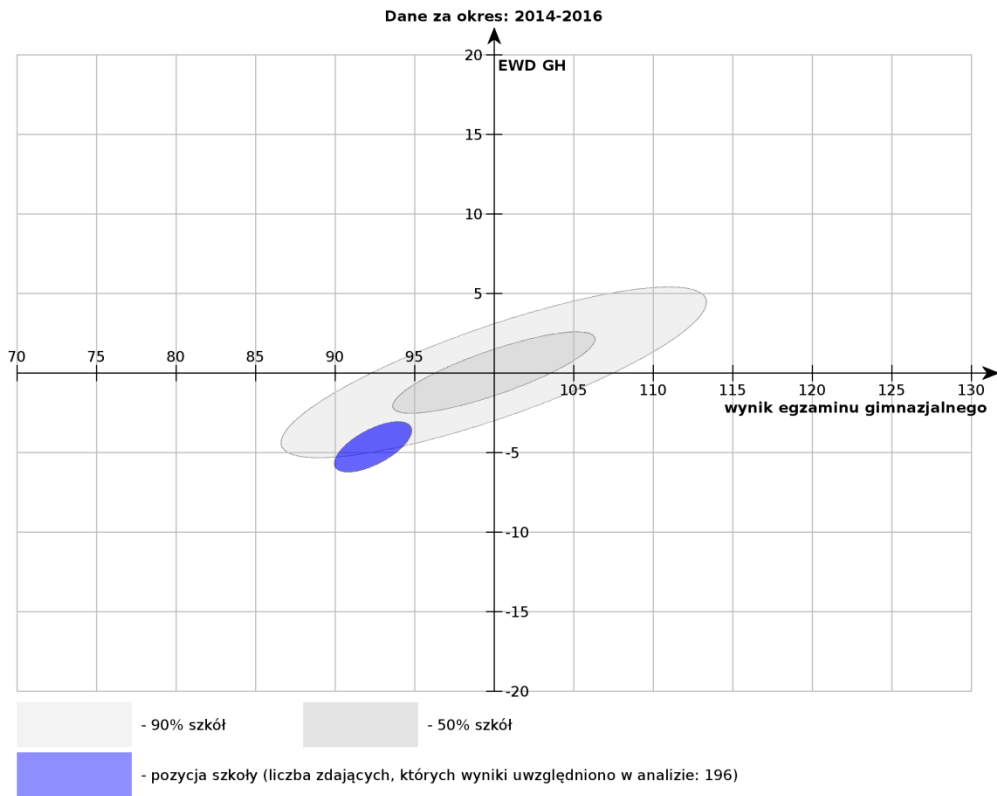
Powiatowy Zespół Szkół w Brzegu Dolnym
Publiczne Gimnazjum nr 2 im. J. M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym

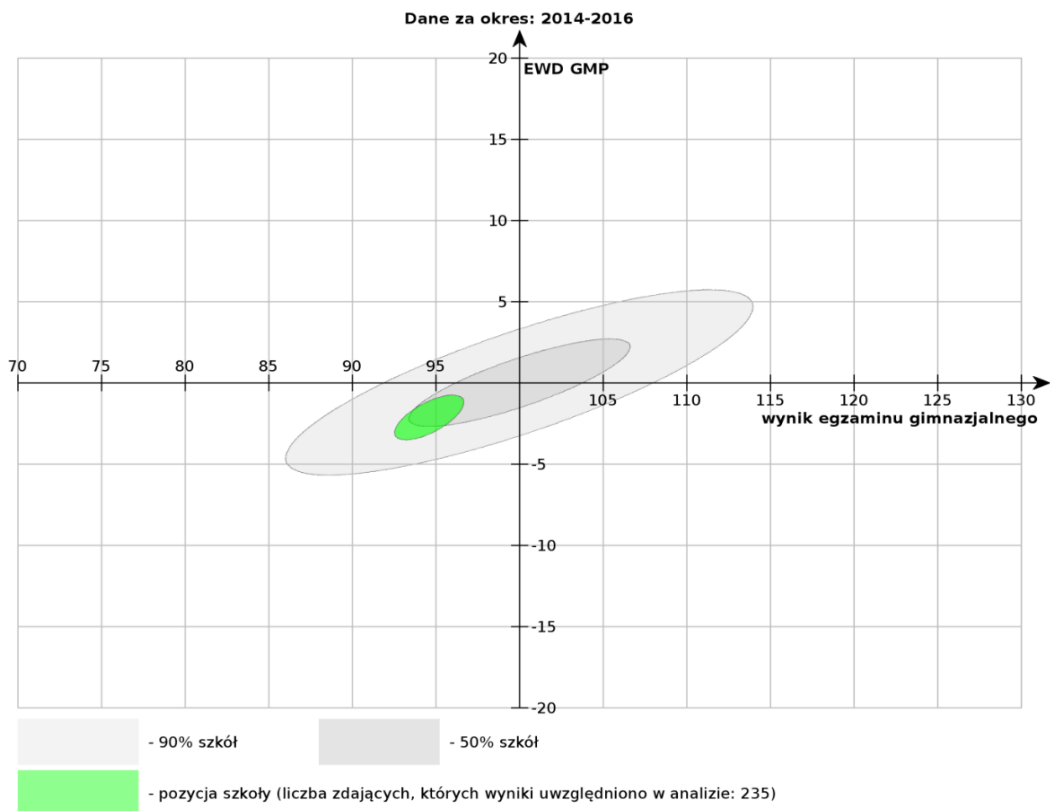
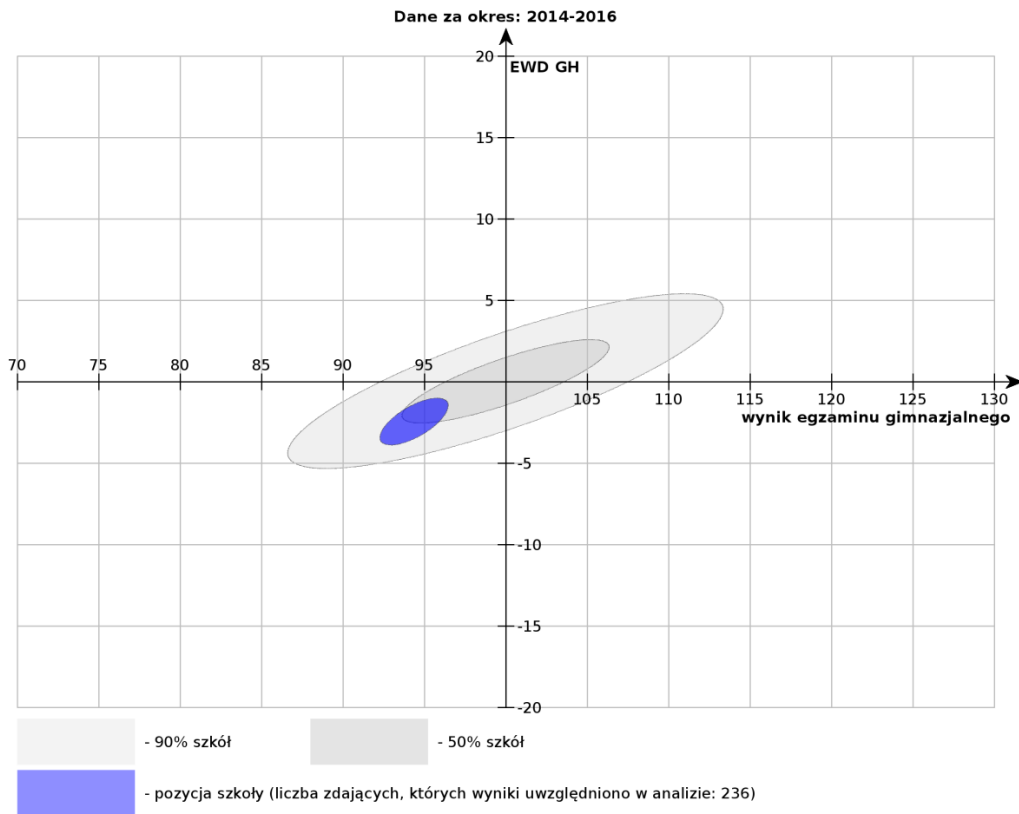
Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Brzegu Dolnym

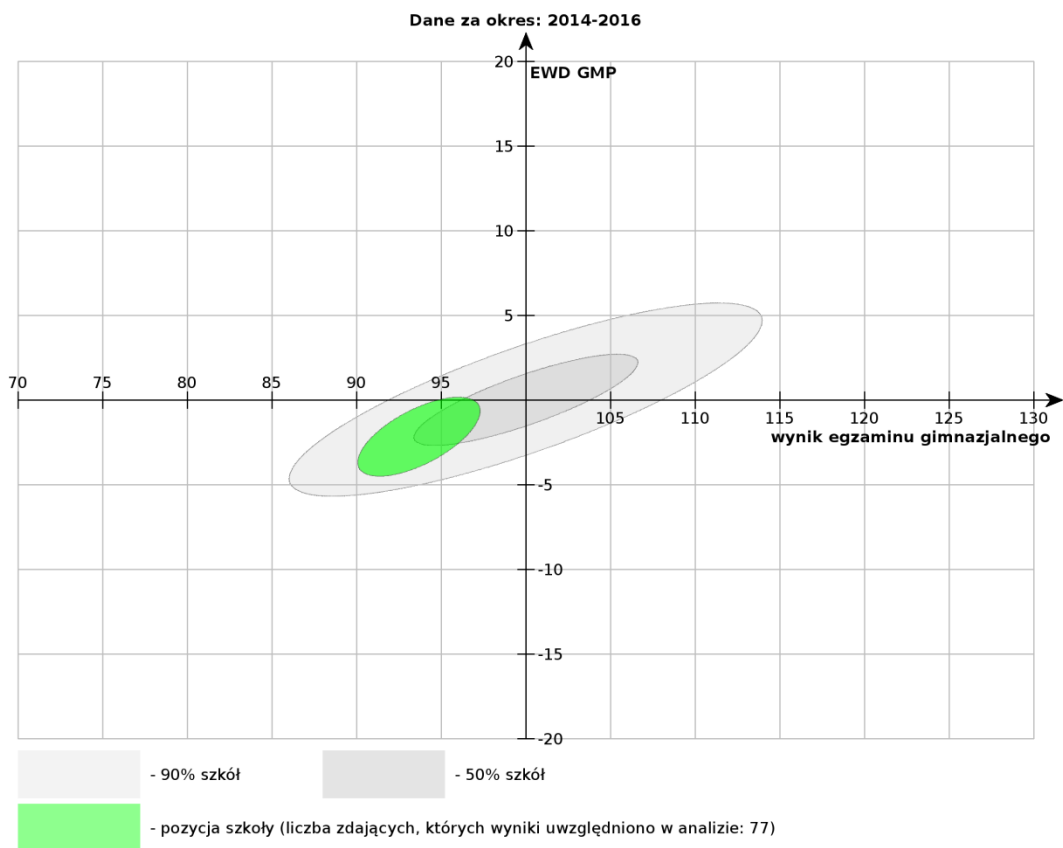
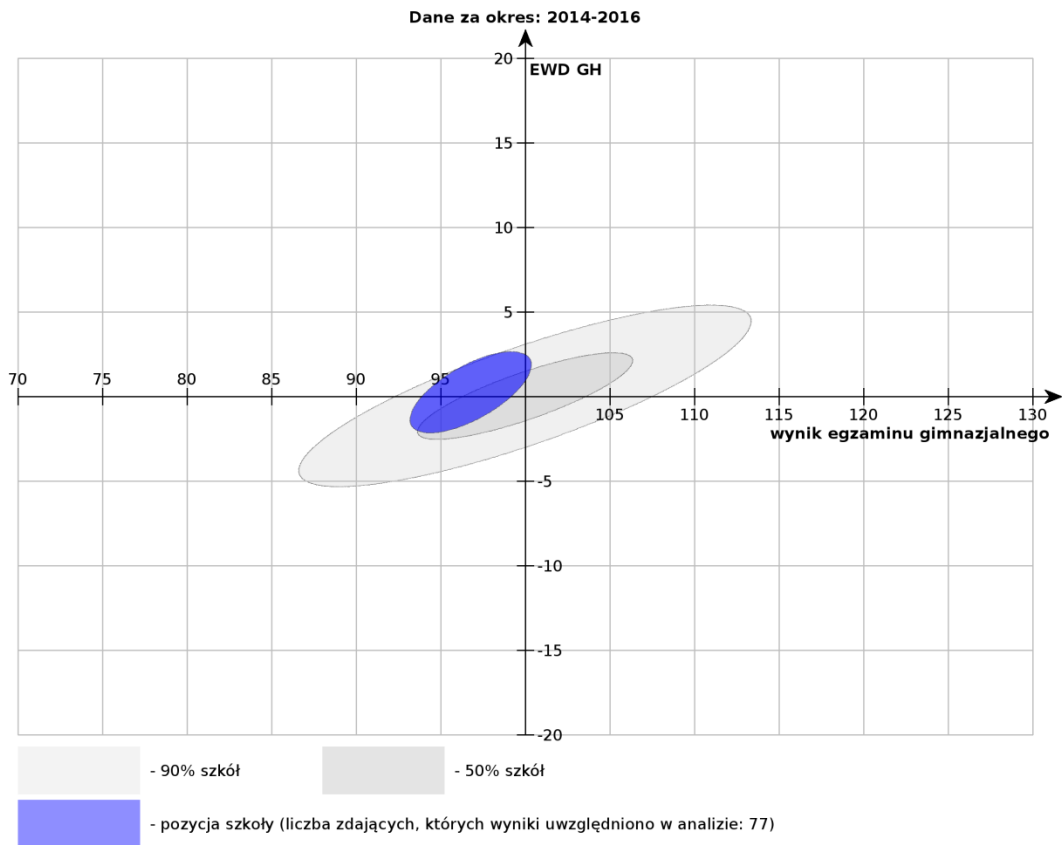
Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wińsku

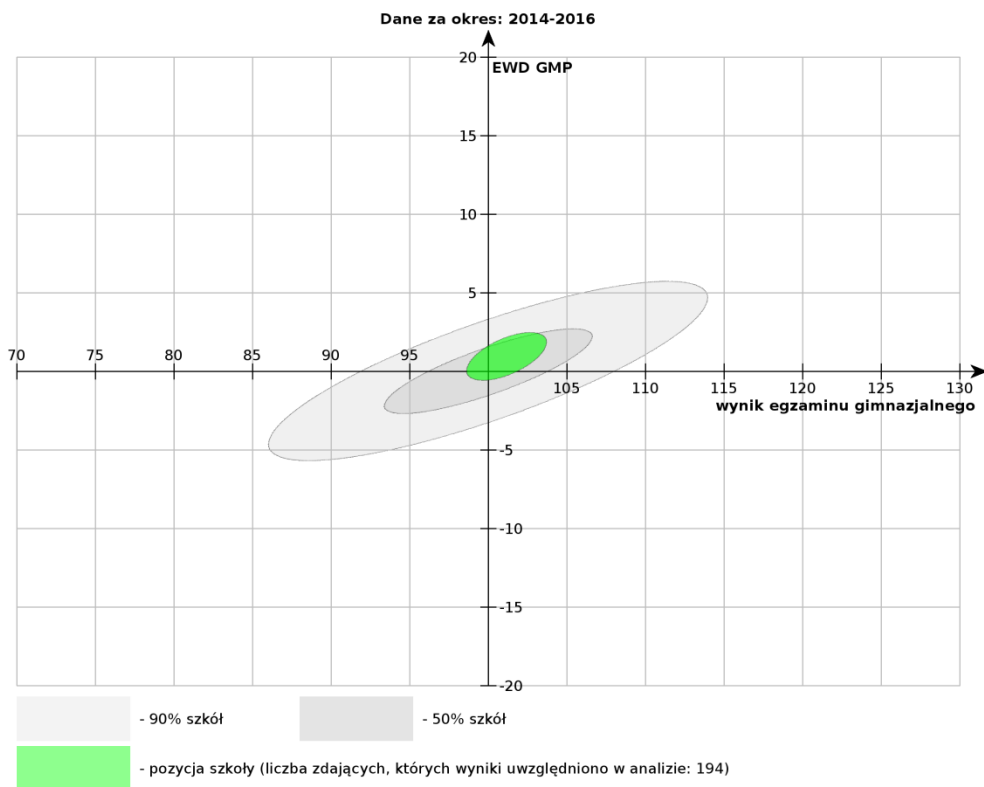
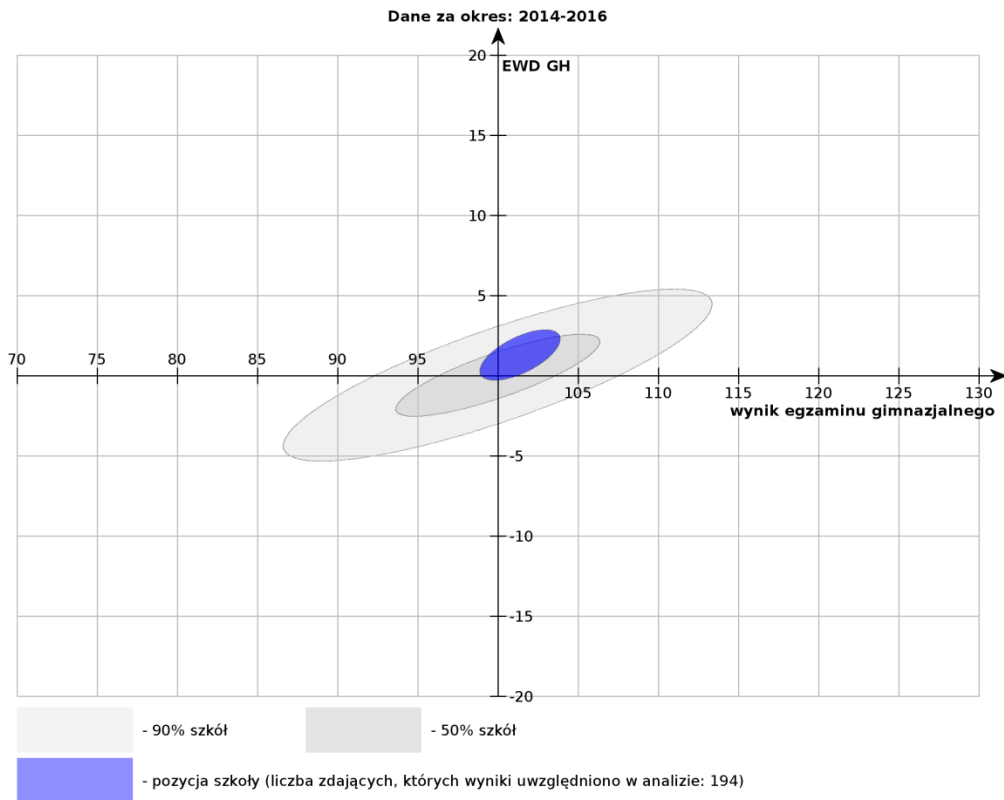
Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołowie

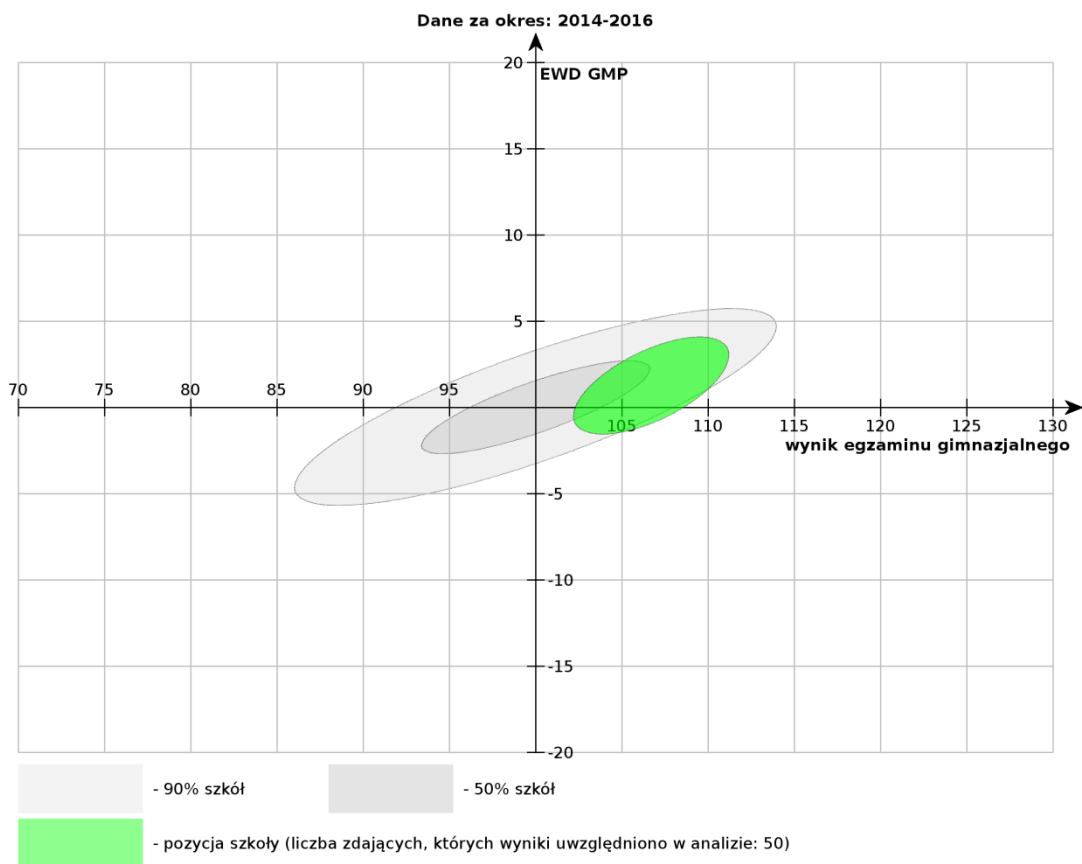
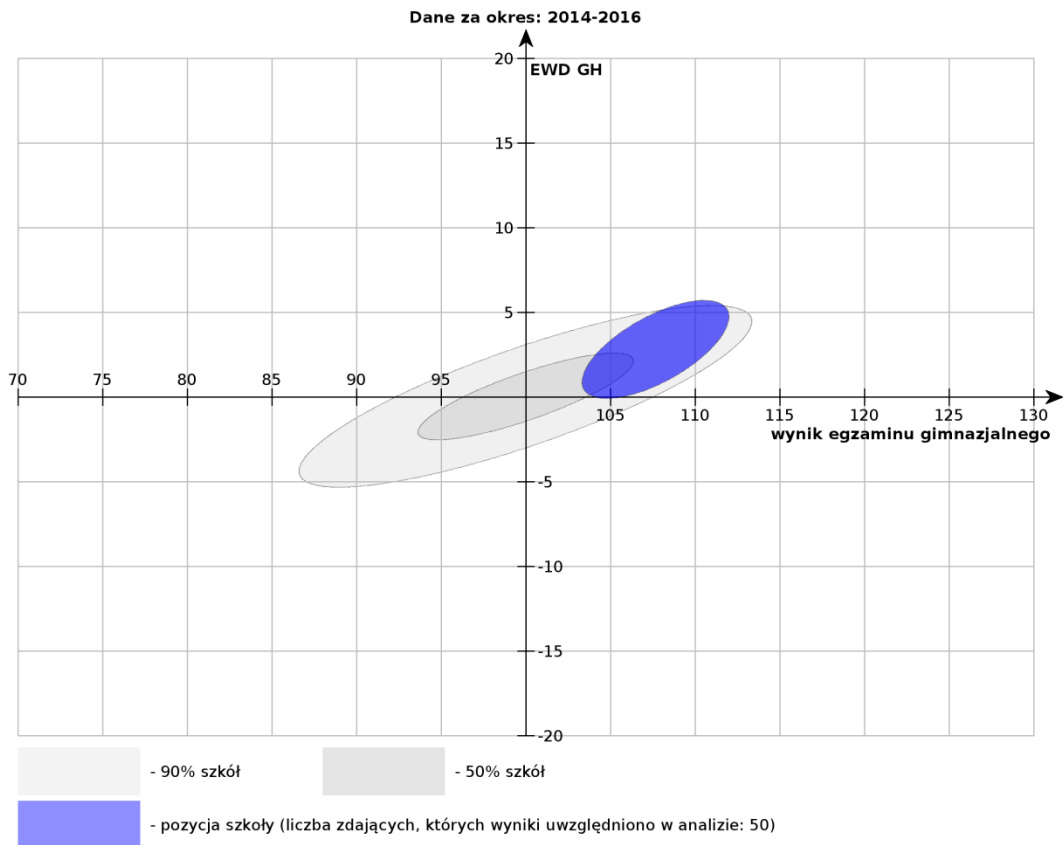
Zespół Szkół Publicznych w Lubiążu -
Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Armii Krajowej w Lubiążu

Zespół Szkół Publicznych w Wołowie - Gimnazjum Publiczne nr 2 w Wołowie

Zespół Szkół Społecznych w Wołowie -
Dwujęzyczne Niepubliczne Gimnazjum w Wołowie

Analiza wyników na podstawie raportu *Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2016 w województwie dolnośląskim* opracowanym przez CKE.

Język polski

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było uzyskać 32 punkty.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusz standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
23032	0	100	72	81	67	21

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2759	0	100	69	75	64	20

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	0	100	75	81	71	20
Chłopcy	0	100	66	75	63	21

Powyższe tabele pokazują, że średnie wyniki uczniów z orzeczoną dysleksją rozwojową są bardzo dobre, jak również wskazują, iż w podziale na płeć, dziewczęta uzyskują wyniki wyższe niż chłopcy

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

Lokalizacja	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	0	100	69	75	65	21
Miasto do 20 tys. mieszkańców	0	100	66	75	63	21
Miasto do 100 tys. mieszkańców	0	100	69	81	66	20
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	6	100	75	81	71	20

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

Szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	0	100	69	81	66	21
Niepubliczna	0	100	78	84	71	23

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych w zakresie:

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji - 73%

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury - 80%

III. Tworzenie wypowiedzi - 56%

Uczniowie za rozwiązanie zadań z języka polskiego uzyskali średnio **67%** punktów możliwych do zdobycia. Najlepiej poradzi sobie z zadaniami z analizy i interpretacji tekstów kultury (średni wynik 80% punktów) i z odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji (średni wynik 73% punktów). Zadania sprawdzające umiejętności z zakresu tworzenia wypowiedzi okazały się dla gimnazjalistów umiarkowanie trudne (średni wynik 56% punktów).

Na podstawie analizy poziomu wykonania poszczególnych zadań można stwierdzić, że w całym arkuszu najtrudniejsze były dwa zadania z zakresu odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji. Zadania z analizy i interpretacji tekstów kultury okazały się dla gimnazjalistów łatwe, natomiast umiarkowanie trudne było napisanie charakterystyki – zadania sprawdzającego umiejętności z zakresu tworzenia wypowiedzi. Zadania badające odbiór wypowiedzi i wykorzystanie arkusza egzaminacyjnym. Trudności sprawiły uczniom zadania dotyczące świadomości językowej. Umiejętność rozpoznawania podstawowych funkcji składniowych części mowy w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, okoliczniki, przydawka), rozpoznawanie w tekście zdań pojedynczych i równoważników zdań oraz rozumienie ich funkcji to umiejętności obowiązujące już w szkole podstawowej, więc uczniowie, którzy nie poradzi sobie z zadaniem (48% zdających), nie opanowali powyższych umiejętności na drugim etapie kształcenia i nie nabyli tych umiejętności również w gimnazjum. Z zakresu analizy i interpretacji tekstów kultury uczniowie uzyskali średnio 80% punktów. Odczytywanie tekstów kultury na różnych poziomach jest umiejętnością kluczową i warunkuje skuteczność kształcenia nie tylko w zakresie przedmiotów humanistycznych. Umiejętność interpretacji i odczytywania w tekstach znaczeń ukrytych uczniowie ćwiczą już na poziomie szkoły podstawowej, toteż gimnazjaliści dobrze zrozumieli sens ostatniego akapitu i 78% zdających prawidłowo wskazało odpowiedź. Z zakresu tworzenia wypowiedzi sprawdzane były umiejętności posługiwania się związkami frazeologicznymi, tworzenia krótkiego tekstu argumentacyjnego oraz charakterystyki bohatera literackiego. Redagowanie zadań sprawdzających w wielu aspektach stopień opanowania umiejętności budowania wypowiedzi przez ucznia jest istotnym czynnikiem w procesie kształcenia umiejętności złożonych. Podstawę do wnioskowania o poziomie opanowania tych umiejętności stanowiły trzy zadania, zdający uzyskali w tym obszarze wymagań średnio 54% punktów. Uczniowie na ogół nie mieli trudności z udzieleniem odpowiedzi – 69% zdających poradziło

sobie z realizacją krótkiej formy argumentacyjnej. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi uczniowie mieli wykazać się umiejętnością redagowania charakterystyki. Mimo, że w gimnazjum zgodnie z podstawą programową wymaga się znajomości tej formy wypowiedzi, na egzaminie zewnętrznym pojawiała się ona stosunkowo rzadko (ostatni raz w 2013 roku). Średni wynik uzyskany przez zdających za to zadanie to 52% punktów, czyli – podobnie jak 2013 roku – zredagowanie charakterystyki okazało się dla uczniów zadaniem umiarkowanie trudnym (w 2013 roku uczniowie uzyskali średnio 50% punktów). Za realizację treści gimnazjaliści uzyskali średnio 50% punktów, co nie wydaje się wynikiem zadowalającym. Większość uczniów nie miała problemów z dostosowaniem stylu do formy wypowiedzi. Z tym wymaganiem dobrze poradziło sobie 79% gimnazjalistów. W zakresie poprawności językowej gimnazjaliści zdobyli średnio 45% punktów. Podstawowym problemem językowym większości młodzieży gimnazjalnej jest ubogi zasób słów. Gimnazjaliści popełniali różne błędy ortograficzne, ale szczególnie wyróżniały się błędy w pisowni tytułów utworów – uczniowie mają tendencję do pisania wszystkich wyrazów w tytułach (oprócz przyimków) wielką literą. W zakresie poprawności interpunkcyjnej w charakterystyce uczniowie wprowadzili radzą sobie lepiej niż w rozprawce i w opowiadaniu, ale ciągle jest to wymaganie, z którego wyniki są najslabsze. W tegorocznym wypracowaniu 33% gimnazjalistów wykazało się dobrą znajomością zasad interpunkcji, podczas gdy w innych formach wypowiedzi w minionych latach z tą umiejętnością dobrze radziło sobie nieco ponad 20% uczniów. Błędy interpunkcyjne najczęściej wynikają z braku znajomości struktury zdań, zwłaszcza tych o złożonej konstrukcji.

Analiza wyników egzaminów gimnazjalnych z języka polskiego na przestrzeni lat 2012–2016 pokazuje, że gimnazjalistom najtrudniej było w pełni zrealizować temat wypracowania, kiedy pisali charakterystykę.

Rozprawka 2012 - 52%

Charakterystyka 2013 - 46%

Rozprawka 2014 - 53%

Opowiadanie 2015 - 71%

Charakterystyka 2016 - 50%

Historia i wiedza o społeczeństwie

Uczniowie bez dysfunkcji oraz uczniowie z dysleksją rozwojową rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu standardowym. Arkusz egzaminacyjny składał się z 25 zadań zamkniętych różnego typu: 20 zadań z historii i 5 z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Podstawę zadań

stanowiły teksty kultury, m.in.: teksty historyczne, ilustracje, mapy, tablica genealogiczna i diagram.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusz standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
23028	6	100	53	47	55	18

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2757	9	100	53	50	56	18

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczeta	13	100	53	47	54	17
Chłopcy	6	100	53	50	56	19

Powyższe tabele pokazują, iż wyniki uczniów z dysleksją rozwojową są wyższe niż uczniów piszących standardowy arkusz. Dziewczeta osiągają słabsze wyniki niż chłopcy.

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	13	100	50	47	53	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	6	100	50	44	52	17
Miasto do 100 tys. mieszkańców	13	100	53	47	54	17
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	9	100	59	53	60	19

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	6	100	53	47	55	18
Niepubliczna	13	100	59	47	60	20

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych w zakresie

I. Chronologia historyczna - 56%

II. Analiza i interpretacja historyczna - 53%

III. Tworzenie narracji historycznej - 63%

Egzamin gimnazjalny z historii i wiedzy o społeczeństwie badał poziom opanowania przez gimnazjalistów umiejętności zapisanych w podstawie programowej dla III etapu edukacyjnego. Z historii badano umiejętności chronologii, analizy i interpretacji historycznej, a z wiedzy o społeczeństwie m.in. znajomość zasad i procedur demokracji, podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i rozumienia zasad gospodarki rynkowej. Średni wynik egzaminu na poziomie 55% świadczy o tym, że dla tegorocznych gimnazjalistów egzamin był umiarkowanie trudny. Wysoki poziom wykonania osiągnęło zadanie, w którym sprawdzano umiejętność analizy ikonografii i które poprawnie rozwiązało 90% uczniów, oraz zadania sprawdzające umiejętność analizy historycznej i chronologię historyczną. Umiarkowanie trudne dla uczniów były zadania reprezentujące zakres wymagań dotyczący analizy i interpretacji tekstów historycznych oraz materiałów ikonograficznych. Zadanie badało umiejętność analizy tekstu oraz umiejętności z zakresu chronologii historycznej (uczniowie powinni znać daty polskich powstań narodowych). Zadaniem 18. sprawdzano umiejętność analizy i interpretacji fragmentu wspomnień opisujących życie w Krakowie w latach 80-tych i 90-tych XIX wieku. Mimo, że tekst zawierał wiele informacji pomocnych do rozwiązania zadania aż 40% gimnazjalistów nie wiedziało, czego tekst dotyczył, a 70% nie potrafiło umieścić opisywanych wydarzeń we właściwym przedziale czasu. Całe zadanie poprawnie rozwiązało 51% zdających. Jeszcze gorzej gimnazjaliści poradzili sobie ze wskazaniem nazwy sojuszu, którego fragment aktu założycielskiego mieli przeanalizować (zadanie 15.). Tylko 48% z nich wskazało poprawnie, a ponad 32% pomyliło je, chociaż wyraźnie w tekście była informacja. Trudnym okazało się również zadanie 16., w którym sprawdzano umiejętność analizy tekstu, zadanie prawidłowo rozwiązało 46% zdających. Trudnym było zadanie 13., którym sprawdzano umiejętność analizy źródła kartograficznego i danych zawartych w tabeli. Zadanie poprawnie rozwiązało 47% uczniów. Można przyjąć, że udzielenie przez ponad 50% piszących błędnych odpowiedzi wynikało z braku znajomości dat rozbiorów Polski.

Dużo problemów przysporzyło zdającym inne zadanie ze źródłem kartograficznym – zadanie 4. W związku z tym, że tylko 32% zdających dokonało poprawnej oceny stwierdzeń, można przypuszczać, że mieli oni kłopot ze zlokalizowaniem na dołączonej mapie Hiszpanii. W grupie zadań najtrudniejszych znalazły się zadania reprezentujące zakres wymagań dotyczący chronologii historycznej. Wszystkie informacje niezbędne do wykonania tego zadania znajdowały się w tekście, więc gimnazjaliści nie powinni mieć problemów z identyfikacją wydarzenia. Spośród zadań z wiedzy o społeczeństwie na szczególną uwagę zasługuje zadanie

21., którym sprawdzano znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Uczniowie mieli dopasować do dwóch opisanych sytuacji właściwe uprawnienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Umiarkowanie trudne było zadanie 23., które poprawnie rozwiązało 64% uczniów. Zadaniem tym sprawdzano znajomość zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego. Najłatwiejsze okazało się zadanie 25. Prawidłowej interpretacji fragmentu ustawy o usługach turystycznych i wykresu ilustrującego stan wiedzy konsumentów na temat możliwości reklamacji nieudanego wyjazdu turystycznego dokonało 85% gimnazjalistów.

Matematyka

Arkusze zawierały 23 zadania, dominowały zadania wyboru wielokrotnego, a zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. W zadaniach wykorzystano tabelę, rysunki i wykresy.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusze standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
23025	0	100	43	25	47	25

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2757	4	100	39	29	46	25

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczeta	0	100	43	25	47	25
Chłopcy	0	100	43	29	47	25

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

Szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	0	100	43	25	47	24
Niepubliczna	0	100	54	21	55	27

Tabele pokazują bardzo wyrównane wyniki zarówno w podziale płci, jak w dla uczniów z orzeczoną dysleksją rozwojową.

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

Lokalizacja	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	4	100	39	32	44	23
Miasto do 20 tys. mieszkańców	0	100	39	25	43	23
Miasto do 100 tys. mieszkańców	0	100	43	25	46	24
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	6	100	54	29	54	27

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

- I. Wykorzystanie i tworzenie informacji – 59%
- II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji – 53%
- III. Modelowanie matematyczne - 47%
- IV. Użycie i tworzenie strategii – 45%
- V. Rozumowanie i argumentacja - 39%

Egzamin gimnazjalny w części matematyczno-przyrodniczej z zakresu matematyki badał poziom opanowania przez gimnazjalistów umiejętności zapisanych w podstawie programowej z matematyki dla II i III etapu edukacyjnego. Nie było zadań bardzo łatwych, ani bardzo trudnych. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 28 punktów. Za zadania zamknięte gimnazjaliści uzyskali średnio 53% punktów możliwych do zdobycia, a za otwarte średnio – 40% punktów.

Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność wykorzystania i tworzenia informacji, uzyskując w tym zakresie średnio 59% punktów możliwych do zdobycia. Poziom wykonania zadań dotyczących wykorzystywania i interpretowania reprezentacji to średnio 53% punktów. Zadania reprezentujące te dwa wymagania ogólne okazały się umiarkowanie trudne dla tegorocznych gimnazjalistów. Zadania sprawdzające umiejętność modelowania matematycznego, użycia i tworzenia strategii oraz rozumowania i argumentacji były dla nich trudne.

Najwyższe wyniki gimnazjaliści osiągnęli za zadania sprawdzające wykorzystanie i tworzenie informacji, czyli umiejętności interpretowania i tworzenia tekstów o charakterze matematycznym, używania języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników. Zadania 1. i 11. sprawdzały umiejętność odczytywania i interpretowania wykresu funkcji, mimo, iż zadania dotyczą tego samego wymagania ogólnego

i tych samych treści nauczania, poziomy wykonania znacznie się różnią – zadanie 1. poprawnie rozwiązało 75%, a zadanie 11. tylko 52%. Powodów różnicy w poziomie wykonania omawianych zadań można upatrywać w fakcie osadzenia pierwszego z nich w kontekście praktycznym, w przeciwieństwie do drugiego, którego treść sformułowano z użyciem pojęć matematycznych. Nieco trudniejszym zadaniem okazało się zadanie 6. (poziom wykonania 49%), w którym umiejętność wykonywania działań na liczbach wymiernych była przydatna do rozwiązania problemu związanego z życiem codziennym.

Najłatwiejszym zadaniem dotyczącym geometrii płaskiej, które badało umiejętność tworzenia i wykorzystywania informacji, było zadanie 16. (poziom wykonania 61%). Co piąty zdający swoje rozwiązanie oparł na błędnym założeniu.

Zadania badające umiejętności wykorzystywania i interpretowania reprezentacji zostały rozwiązane na poziomie 53%, co oznacza, że niewiele ponad połowa uczniów poprawnie użyła prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych, poprawnie zinterpretowała pojęcia matematyczne. W zadaniu 4. (poziom wykonania 38%) należało wskazać liczbę największą wśród liczb zapisanych w postaci potęgi różnych podstawach i wykładnikach. Podjęcie decyzji wymagało sprowadzenia potęg do jednakowych podstaw lub jednakowych wykładników.

Na podstawie analizy rozwiązań można stwierdzić, że problemem dla uczniów była znajomość wzorów na objętość kuli i walca. Średnia uzyskanych punktów za to zadanie wynosi 1,18 punktu na 3 możliwe. Niektórzy ze zdających, budując model rozwiązania, niepoprawnie zinterpretowali pojęcie „ile razy” i zamiast porównywać ilorazowo, porównali różnicowo. W zadaniu 2. (poziom wykonania 45%) zdający na konkretnym przykładzie mieli wskazać wyrażenie opisujące odległość na osi liczbowej między dwoma punktami, których współrzędne mają różne znaki. Należy zauważyć, że łącznie 41% zdających wybrało odpowiedzi, których wynikiem jest liczba ujemna. Poziom wykonania pozostałych zadań (3., 5., 9.) sprawdzających umiejętności z zakresu wykorzystywania i interpretowania reprezentacji mieści się w przedziale 44%–68% punktów możliwych do uzyskania. Dużym wyzwaniem dla gimnazjalistów okazały się zadania wymagające dobrania lub zbudowania modelu matematycznego do sytuacji przedstawionej w zadaniach, czyli badające umiejętności modelowania matematycznego. Poziom wykonania zadań z tego zakresu mieści się w przedziale 34% –75%. Jedynym zadaniem otwartym w tej grupie było zadanie 22. (poziom wykonania 34%), wymagające ustalenia liczby uczestników wycieczki szkolnej przy podanych zależnościach między liczbą przedziałów ośmio- i sześciuosobowych a liczbami osób w przedziale. Dla uczniów gimnazjum, którzy potrafią rozwiązywać równania, układy

równań liniowych i wykorzystywać je do rozwiązywania zadań tekstowych, jest to zadanie algorytmiczne – wymaga jednak stworzenia odpowiedniego modelu matematycznego.

Zadanie można było również rozwiązać bez użycia algebry, przy czym konieczna była umiejętność analizy sytuacji oraz dostrzegania zależności pomiędzy obiektami. Sposób sformułowania zadania sprawił, że uczniowie zaprezentowali całe spektrum możliwych strategii rozwiązania – od metody prób i błędów poprzez metody graficzne, rozwiązania arytmetyczne do zastosowania równań albo układów równań liniowych.

Zadanie to okazało się trudne dla uczniów. Pomimo, że większość z nich podjęła próbę jego rozwiązania, właściwą odpowiedź uzyskaną w drodze zastosowania poprawnej metody otrzymali stosunkowo nieliczni. Na uwagę zasługuje fakt, że część uczniów poprzestawała na wypisaniu jednej, spełniającej warunki zadania odpowiedzi. Może to świadczyć o tym, że uczniowie stosunkowo rzadko mają do czynienia z zadaniami, w których rozwiązanie polega na poszukiwaniu zależności między wielkościami odwrotnie proporcjonalnymi, a więc mają zbyt mało doświadczeń w szukaniu i zapisywaniu związków między nimi.

Najłatwiejszym okazało się zadanie 20. (poziom wykonania 75%). Gimnazjaliści musieli wyobrazić sobie model sześciianu na podstawie jego siatki i wskazać punkty, które pokryją się ze sobą po złożeniu tej siatki. Za zadania sprawdzające umiejętności z zakresu użycia i stosowania strategii uczniowie uzyskali od 29% do 52% punktów możliwych do zdobycia. Zadanie 8. (poziom wykonania 52%) badało, czy uczeń potrafi zastosować strategię jasno wynikającą z treści zadania, lecz nie mieszczącą się w ramach rutynowego algorytmu. Rozumienie, czym jest stosunek dwóch liczb, było niezbędne do rozwiązania problemu osadzonego w kontekście praktycznym. Punktem wyjścia do rozwiązania tego zadania było poprawne zinterpretowanie informacji zawartej w treści zadania.

Największą trudność sprawiło gimnazjalistom rozwiązanie zadania 18. (poziom wykonania 29%), które wymagało zaplanowania i wykonania ciągu czynności, niewynikającego wprost z treści zadania. Umiejętności z zakresu rozumowania i argumentacji sprawdzane były 4 zadaniami, w tym 3 zamkniętymi i jednym otwartym.

Najtrudniejsze w tej grupie okazały się zadania wymagające umiejętności wnioskowania. Zadanie otwarte sprawdzające umiejętność argumentacji okazało się tym razem wcale nie najtrudniejszym zadaniem w arkuszu. Problem został osadzony w kontekście bliskim doświadczeniom uczniów. Poradzili sobie z nim również ci, którzy niekoniecznie sprawnie

operują językiem matematycznym. Rozwiązanie zadania wymagało przeprowadzenia rozumowania i podania argumentów uzasadniających jego poprawność.

Trudność w tym zadaniu stanowiła konieczność sformułowania przez ucznia wniosku po dokonaniu analizy prostego doświadczenia losowego. Warto zauważyć, że tegoroczne zadanie otwarte sprawdzające umiejętność argumentacji osiągnęło wyraźnie wyższy poziom rozwiązywalności w porównaniu do tego typu zadań w testach egzaminacyjnych z lat ubiegłych.

Przedmioty przyrodnicze

Arkusz egzaminacyjny zawierał 24 zadania zamknięte z biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda- -fałsz, na dobieranie.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusz standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
23023	4	100	46	46	50	18

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2758	4	100	50	43	51	18

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	4	100	46	43	49	18
Chłopcy	4	100	50	46	51	18

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

Lokalizacja	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	4	100	46	39	48	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4	100	46	39	47	17
Miasto do 100 tys. mieszkańców	4	100	46	46	50	17
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	4	100	54	50	55	20

Tabele wykazują, iż wyższe średnie wyniki uzyskują uczniowie z dysleksją, a także chłopcy niż dziewczęta.

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

Szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	4	100	46	46	50	18
Niepubliczna	11	100	54	46	56	20

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych przedmiotów

Biologia 53%

Chemia 39%

Fizyka 55%

Geografia 58%

Zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych sprawdzały treści zapisane w podstawie programowej z czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań to 50%.

Zadania z biologii

Z biologii badano znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych, umiejętność poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji oraz rozumowania i argumentacji. Pytania dotyczyły treści z zakresu systematyki, ekologii, budowy i funkcjonowania organizmu człowieka oraz genetyki. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 39% do 71%. Gimnazjaliści najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność korzystania z informacji. Zadanie poprawnie wykonało 71% uczniów. Umiarkowanie trudne (59% poprawnych odpowiedzi) okazało się zadanie 2., w którym należało zakwalifikować salamandrę płamistą do właściwej gromady zwierząt, a następnie uzasadnić wybór. Na podstawie uzyskanych wyników można sądzić, że uczniowie opanowali umiejętność korzystania z informacji podanych w treści zadania oraz potrafią odróżnić przedstawiciela płazów od gadów. Pozostałe zadania (1., 5. i 6.) okazały się dla piszących trudne. 39% uczniów wiedziało, które organizmy mają ciało zbudowane ze strzępek (zadanie 1.). Tylko 40% uczniów poradziło sobie z problemem dotyczącym zasad dziedziczenia cechy jednogenowej i znajomości podstawowej terminologii genetycznej (zadanie 6.).

Prawie tyle samo zdających (40 na 100) wybierało błędną odpowiedź oraz błędne uzasadnienie, co może świadczyć o tym, że umiejętności, które sprawdzało to zadanie, są przez

uczniów słabo opanowane. Niski poziom wykonania, równy 37%, miało zadanie 5., za pomocą którego sprawdzano, czy uczniowie wiedzą, na czym polega astygmatyzm. Trudności uczniów z rozwiązaniem tego zadania mogły wynikać z niedostatecznej znajomości budowy i sposobu działania narządu wzroku.

Zadania z chemii

Umiejętności uczniów z chemii sprawdzane były za pomocą sześciu zadań reprezentujących wszystkie wymagania ogólne podstawy programowej, przy czym skupiono się przede wszystkim na sprawdzeniu umiejętności dotyczących rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz opanowania czynności praktycznych. Zakres treści obejmował zagadnienia dotyczące wewnętrznej budowy materii, reakcji chemicznych, właściwości związków nieorganicznych oraz budowy i właściwości węglowodorów i ich jednofunkcyjnych pochodnych. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 15% do 60%.

Do rozwiązania zadań 7.1. i 7.2. niezbędna była umiejętność interpretacji zapisów oznaczających liczbę atomów lub cząsteczek oraz obliczania mas cząsteczkowych związków chemicznych, a także dokonywania prostych obliczeń związanych z zastosowaniem prawa stałości składu. Umiejętności te opanowało 58% uczniów.

Umiarkowanie trudne dla uczniów okazało się zadanie 9. Poprawnie wykonało je 60% zdających. Za pomocą zadania sprawdzano umiejętność wnioskowania na podstawie analizy informacji podanych w tekście wprowadzającym.

Do zadań umiarkowanie trudnych należało również zadanie 11. Wymagało ono od gimnazjalistów przeanalizowania zamieszczonych w tabeli danych, dotyczących temperatury topnienia i wrzenia wybranych węglowodorów o prostych łańcuchach węglowych oraz umiejętności uogólniania i formułowania wniosków dotyczących zależności pomiędzy długością łańcucha węglowego a stanem skupienia alkanu. Z zadaniem poradziło sobie 57% uczniów. Trudne dla uczniów było zadanie 10, z którym poradziło sobie 29% gimnazjalistów. Na podstawie analizy wyników można przypuszczać, że uczniowie pobieżnie czytali informacje i polecenia zamieszczone w zadaniu. Prawdopodobnie wybierali błędne odpowiedzi, sugerując się występującym we wzorze sumarycznym soli atomem żelaza, natomiast nie zwracali uwagi na kolejny warunek, aby za pomocą roztworu wybranej soli można było usunąć kationy baru.

Znajomość właściwości chemicznych kwasu etanowego (octowego) oraz pojęcia reakcji estryfikacji potrzebne były do rozwiązania zadania 12. Zadanie poprawnie rozwiązało tylko 21% uczniów.

Najtrudniejszym zadaniem z chemii, które poprawnie wykonało tylko 15% uczniów okazało się zadanie 8. dotyczące znajomości metod otrzymywania wodorotlenków. Uczniowie, wskazujący wzór wodorotlenku sodu jako poprawną odpowiedź, pominieli ważną informację, niezbędną do poprawnego rozwiązania tego zadania, a dotyczącą wydzielania pęcherzyków gazu (wodoru). Zaledwie co szósty uczeń udzielił poprawnej odpowiedzi.

Zadania z fizyki

Za pomocą zadań z fizyki sprawdzano poziom opanowania umiejętności dotyczących wykorzystania wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk oraz wskazywania w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych. Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 35% do 85%. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 13., za pomocą którego sprawdzano rozumienie pojęcia przyspieszenie. 85% gimnazjalistów poprawie zinterpretowało informacje zawarte w treści zadania i wskazało właściwą odpowiedź. Zadanie to okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu. Zadania 14., 15., 16.1. oraz 17. okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne. Do poprawnego rozwiązania zadania 14. konieczna była analiza wykresu przedstawiającego zależność temperatury od czasu dla dwóch jednakowych mas wody. Średnio co piąty uczeń poprawnie zinterpretował wykres, nie potrafił jednak wskazać właściwego uzasadnienia wybranej odpowiedzi prawdopodobnie dlatego, że nie odróżniał izolatorów i przewodników ciepła. 57% uczniów wybrało poprawną odpowiedź. Rozwiązując zadania 16., uczniowie musieli przeanalizować informacje zamieszczone na rysunku przedstawiającym tabliczkę znamionową. Do poprawnego rozwiązania zadania niezbędne było również rozumienie pojęć: natężenie prądu elektrycznego, moc prądu i praca prądu elektrycznego oraz znajomość związków między tymi wielkościami fizycznymi. Z zadaniem poradziło sobie 45% gimnazjalistów. Za pomocą zadania 17., w którym opisano zalecane przez podstawę programową doświadczenie sprawdzano umiejętność wnioskowania. Zadaniem uczniów była ocena prawdziwości dwóch zdań związanych z przeprowadzonym doświadczeniem. Prawie połowa piszących (47%) poprawnie rozwiązała zadanie.

Najtrudniejsze dla gimnazjalistów okazało się zadanie 18., za pomocą którego sprawdzano, czy uczniowie poprawnie posługują się wielkościami fizycznymi charakteryzującymi ruch drgający. 35% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi. Właściwe rozumienie pojęć i związków między wielkościami jest niezbędne do opisu ruchu.

Zadania z geografii

Zadania z geografii służyły do sprawdzenia przede wszystkim stopnia opanowania umiejętności korzystania z podstawowych źródeł informacji geograficznej: mapy, wykresu i danych statystycznych. Poziom wykonania poszczególnych poleceń wahał się od 42% do 82%.

Gimnazjaliści najlepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadania 20.1. Uczniowie, korzystając z klimatogramu, musieli wykazać się umiejętnością charakteryzowania przebiegu temperatury powietrza i opadów atmosferycznych w ciągu roku oraz obliczania amplitudy temperatury powietrza. Poprawną odpowiedź wskazało 82% piszących. Umiarkowanie trudne okazały się dla uczniów zadania: 21., 22., 23., i 24. Do rozwiązania zadania 21. potrzebne były umiejętność poprawnego stosowania pojęć z zakresu demografii oraz odczytywania danych statystycznych. 65% gimnazjalistów potrafiło poprawnie ocenić informacje odnoszące się do wielkości przyrostu naturalnego w Polsce w podanych latach. Poprawne rozwiązanie zadania 23. wymagało od gimnazjalistów znajomości aktualnego podziału politycznego Europy. Ponad połowa uczniów, korzystając z mapy konturowej, poprawnie rozpoznała państwa Europy Środkowo-Wschodniej. Poziom wykonania zadania 24. wyniósł 50%. Za pomocą zadania sprawdzano, czy uczniowie potrafią właściwie interpretować dane statystyczne odnoszące się do wielkości zbiorów i plonów ryżu w wybranych państwach świata. Ponad 84% uczniów obliczyło poprawnie wielkość zbiorów ryżu w Chinach i Indiach i porównało tę wartość z produkcją światową ryżu. Ale już tylko ponad połowa piszących wykazała się znajomością położenia Egiptu.

W tym przypadku gimnazjaliści mieli problem z określeniem zasięgu występowania klimatu monsunowego. Najtrudniejsze dla uczniów okazało się rozwiązanie zadań 19. i 20.2. Za pomocą zadania 19. sprawdzano umiejętność określania położenia matematyczno-geograficznego punktów oraz rozumienie pojęcia czas słoneczny. Uczniowie mieli zapoznać się ze współrzędnymi geograficznymi dwóch miejscowości i zdecydować, czy południe słoneczne występuje w nich w tym samym momencie czy nie. O ile większość uczniów (77%) nie miała problemu z podjęciem właściwej decyzji, o tyle już jej uzasadnienie okazało się dla uczniów trudne. Można stwierdzić, że gimnazjaliści nie potrafili wskazać konsekwencji ruchu obrotowego Ziemi.

W zadaniu 20.2. uczniowie, na podstawie interpretacji klimatogramu musieli dokonać właściwego wyboru stacji meteorologicznej i wskazać poprawne uzasadnienie wyboru wynikające z interpretacji wykresu. Tylko 43% piszących poprawnie rozwiązało zadanie.

Język angielski – poziom podstawowy

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusz standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
19278	8	100	65	95	64	26

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2346	8	100	55	95	59	26

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	8	100	65	98	65	26
Chłopcy	8	100	65	95	64	26

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

Szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	8	100	65	95	64	26
Niepubliczna	10	100	90	98	76	26

Wyniki uczniów z orzeczoną dysleksją są niższe, takie same w podziale na płeć. Duża różnica występuje w przypadku średnich wyników w szkołach niepublicznych i publicznych a także w podziale na wieś i miasta.

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

Lokalizacja	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	10	100	53	35	58	25
Miasto do 20 tys. mieszkańców	8	100	55	95	59	25

Miasto do 100 tys. mieszkańców	8	100	68	95	65	26
Miasto powyżej 100 tys. Mieszkańców	8	100	83	98	72	26

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Rozumienie ze słuchu 67%

Znajomość funkcji językowych 69%

Rozumienie tekstów pisanych 66%

Znajomość środków językowych 45%

Język angielski – poziom rozszerzony

Arkusz składał się z 20 zadań zamkniętych różnego typu sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

Dane dotyczące uczniów rozwiązujących arkusz standardowy.

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
16844	0	100	40	15	46	30

Wyniki uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
2094	0	100	28	15	39	28

Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	0	100	40	15	48	30
Chłopcy	0	100	38	15	45	30

Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

Lokalizacja	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	3	100	30	15	39	27
Miasto do 20 tys. mieszkańców	0	100	30	15	40	28
Miasto do 100 tys. mieszkańców	0	100	45	13	48	30
Miasto powyżej 100 tys. Mieszkańców	0	100	55	15	54	32

Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych – parametry statystyczne

Szkoła	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
Publiczna	0	100	38	15	45	30
Niepubliczna	3	100	75	93	64	30

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Rozumienie ze słuchu 55%

Znajomość funkcji językowych 56%

Rozumienie tekstów pisanych 26%

Znajomość środków językowych 49%

Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskali średnio 64% punktów. Zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych (średni wynik – 69%), nieco niższe wyniki uzyskali w obszarach: rozumienie ze słuchu (średni wynik – 67%) i rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 66%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 45%).

Wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu pokazują, że uczniowie w porównywalnym stopniu opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 67%) oraz umiejętność ogólnego rozumienia tekstu, czyli określania kontekstu wypowiedzi, określania intencji nadawcy/autora tekstu oraz określania głównej myśli tekstu (średni wynik – 68%).

Najtrudniejsze w tej części arkusza okazało się zadanie 2., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 55%).

Zdecydowanie wyższe wyniki zdający uzyskali za pozostałe zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. W zadaniach 1.1. – 1.3. oraz 3.1. – 3.2. poprawnych odpowiedzi udzieliło od 63% do 86% zdających. Rozwiązując zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu, gimnazjaliści lepiej poradzi sobie z zadaniem 1.4. sprawdzającym określanie kontekstu sytuacyjnego (76% poprawnych odpowiedzi) niż z zadaniem 1.5., które wymagało wskazania intencji nadawcy tekstu (69% poprawnych odpowiedzi). Najtrudniejsze okazało się zadanie 3.3. sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Poprawnie rozwiązało to zadanie 61% uczniów. W obszarze rozumienia tekstów pisanych, podobnie jak w części rozumienie ze słuchu, średnie wyniki uzyskane przez gimnazjalistów za zadania sprawdzające znajdowanie w tekście określonych informacji oraz za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu są porównywalne (odpowiednio 65% oraz 66%). Jednak poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany (od 49% do 79% poprawnych odpowiedzi). Co ciekawe, zarówno najłatwiejsze, jak i najtrudniejsze zadanie w tej części arkusza sprawdzało umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście (zadania 8.2. oraz 9.4.).

Największym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 7. wymagające dobrania właściwego zdania do każdego tekstu (średni wynik – 61%). Sprawdzało ono dwie umiejętności: znajdowanie określonych informacji oraz określanie kontekstu sytuacyjnego. Wśród zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu łatwiejsze okazało się zadanie 8.4., które wymagało wskazania intencji autora tekstu (78% poprawnych odpowiedzi) niż zadanie 8.1. sprawdzające określanie głównej myśli tekstu (62% poprawnych odpowiedzi). W części arkusza sprawdzającej znajomość funkcji językowych stosunkowo łatwe były zadania, które wymagały uzupełnienia minidialogów w języku angielskim oraz dobrania właściwej reakcji do sytuacji opisanych w języku polskim (średni wynik za zadanie 5. oraz zadanie 6. odpowiednio 78% oraz 76%). Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 4., które wymagało wybrania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD (średni wynik – 57%). Najtrudniejsze okazało się zadanie 4.1. Poprawną odpowiedź wybrało 50% zdających. Ostatnia część arkusza egzaminacyjnego składa się z dwóch zadań sprawdzających znajomość środków językowych. Pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdza przede wszystkim znajomość leksyki, a drugie (zadanie 11.) znajomość struktur gramatycznych. Zadanie 10. okazało się najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym. Za jego rozwiązanie gimnazjaliści uzyskali średnio 39% punktów.

Najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 10.1. Prawidłową odpowiedź B. zaznaczyło 22% gimnazjalistów. Większość zdających, którzy niepoprawnie rozwiązali to zadanie, wybrała opcję odpowiedzi E.

Za rozwiązanie zadań na poziomie rozszerzonym uczniowie uzyskali średnio 46% punktów. Podobnie jak na poziomie podstawowym, średnie wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych są do siebie zbliżone (odpowiednio 55% i 56%).

Uczniowie uzyskali nieco niższy średni wynik za tworzenie wypowiedzi pisemnej (49%). Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 26%). W zakresie rozumienia ze słuchu najwięcej zadań (8 z 10) sprawdzało umiejętność znajdowania określonych informacji. Analiza wyników pokazuje, że poziom wykonania tych zadań był bardzo zróżnicowany (od 37% do 75% poprawnych odpowiedzi). Dwa zadania sprawdzały ogólne rozumienie tekstu słuchanego, w tym przypadku umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (zadanie 1.3.) oraz umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (zadanie 1.6.). Wyniki gimnazjalistów w obydwu zadaniach były porównywalne (odpowiednio 65% i 61% poprawnych odpowiedzi). W obszarze rozumienia tekstów pisanych, oprócz szerszego niż na poziomie podstawowym zakresu środków językowych, podstawa programowa wymienia dwa wymagania dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Uczniowie lepiej poradzili sobie z określeniem głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 3. był wyższy niż za zadanie 4. – odpowiednio 60% oraz 55%. Najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych okazało się zadanie 5., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 47%).

Najtrudniejsza okazała się część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych (średni wynik – 26%). Zdecydowana większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić odpowiednimi strukturami leksykalno-gramatycznymi tekstu w zadaniu 6. oraz zdań w zadaniu 7. Średni wynik za zadanie 6. wyniósł 31%

W zadaniu 8. uczniowie mieli napisać krótką wiadomość e-mail na wskazany temat. Sprawdzane było opanowanie przez zdających kilku wymagań z podstawy programowej. Temat wymagał wykazania się umiejętnością opisywania miejsc i czynności, relacjonowania wydarzeń z przeszłości oraz przedstawiania faktów z przeszłości i teraźniejszości. Średni wynik za to zadanie wyniósł 49%. Stosunkowo niski wynik uzyskany przez zdających w zakresie treści (49% punktów) wskazuje, że wielu z nich ma problemy z komunikatywnym przekazaniem informacji i rozwinięciem swoich wypowiedzi. Dość niskie były także wyniki uzyskane w kryterium zakresu środków językowych (51% punktów) oraz poprawności środków językowych (44% punktów). Niewłaściwy dobór słownictwa i błędy gramatyczne bardzo często uniemożliwiały lub znacznie utrudniały komunikatywne przekazanie treści.

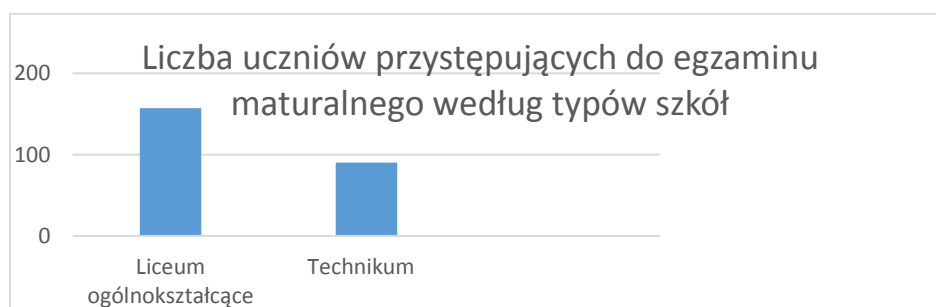
Nieco wyższe wyniki uczniowie uzyskali za spójność i logikę tworzonych wypowiedzi (54% punktów), w wypowiedziach gimnazjalistów występowało kilka charakterystycznych usterek, które szerszej zostały omówione w sekcji „pod lupą”.

ROZDZIAŁ III

Egzamin maturalny

Poniższa analiza wyników egzaminu maturalnego została dokonana na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu z 30 września 2016 roku.

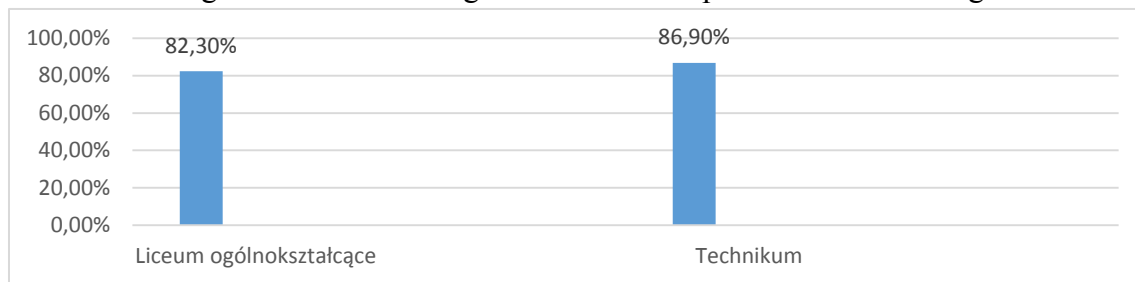
Dane dotyczą osób przystępujących po raz pierwszy do egzaminu maturalnego z uwzględnieniem sesji głównej, dodatkowej i poprawkowej. W bieżącym roku szkolnym w powiecie wołowskim do egzaminu maturalnego przystąpiło 247 osoby. Na poniższym wykresie przedstawiono udział absolwentów różnych typów szkół w powiecie wołowskim którzy przystąpili do egzaminu maturalnego w 2016 roku.

Do egzaminu maturalnego przystępuje więcej uczniów w liceach ogólnokształcących, niż w technikumach. Wynika to z faktu, że uczniowie technikum przygotowują się także do egzaminu zawodowego. Z tego powodu część uczniów technikum rezygnuje ze zdawania egzaminu maturalnego. Uczniowie w liceach ogólnokształcących prawie w 100% decydują się na zdawanie egzaminu maturalnego, natomiast w technikum wskaźnik ten jest zdecydowanie niższy.

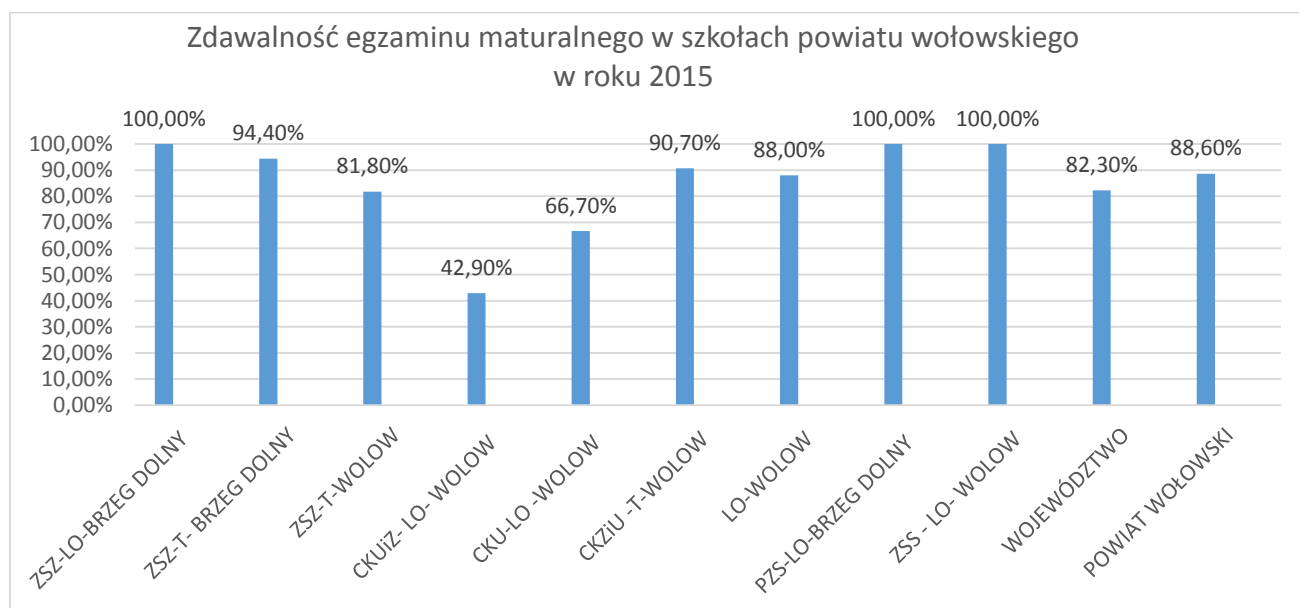
Zdawalność egzaminu maturalnego wyniosła w powiecie wołowskim 88,6% (w województwie 82,3%). Stuprocentowa zdawalność była w Liceum Ogólnokształcącym im. J.M. Ossolińskiego w Powiatowym Zespole Szkół w Brzegu Dolnym oraz Niepublicznym Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół Społecznych w Wołowie . Zdawalność według liczby przystępujących absolwentów prezentuje poniższa tabela.

Zdawalność egzaminu maturalnego w szkołach powiatu wołowskiego w roku 2016

Szkoła	Liczba osób przystępujących do wszystkich obowiązkowych przedmiotów	Liczba osób, które zdały egzamin	Zdawalność
ZSZ-LO-BRZEG DOLNY	26	25	96,2%
ZSZ-T- BRZEG DOLNY	18	17	94,4%
ZSZ-T-WOŁÓW	22	18	81,8%
CKUiZ- LO- WOŁÓW	7	3	42,9%
CKU-LO -WOŁÓW	9	6	66,7%
CKZiU -T-WOŁÓW	43	39	90,7%
LO-WOŁÓW	93	81	88,0%
PZS-LO- BRZEG DOLNY	13	13	100,0%
ZSS - LO- WOŁÓW	16	16	100,0%
WOJEWÓDZTWO	16996	13760	82,3%
POWIAT WOŁOWSKI	247	218	88,6%

Zdawalność egzaminu maturalnego według typów szkół prezentuje poniższy wykres.

Dla porównania przedstawione są poniżej średnie wyniki procentowe obowiązkowych egzaminów maturalnych we wszystkich szkołach powiatu wołowskiego z roku 2015 i 2016.

Rok 2015

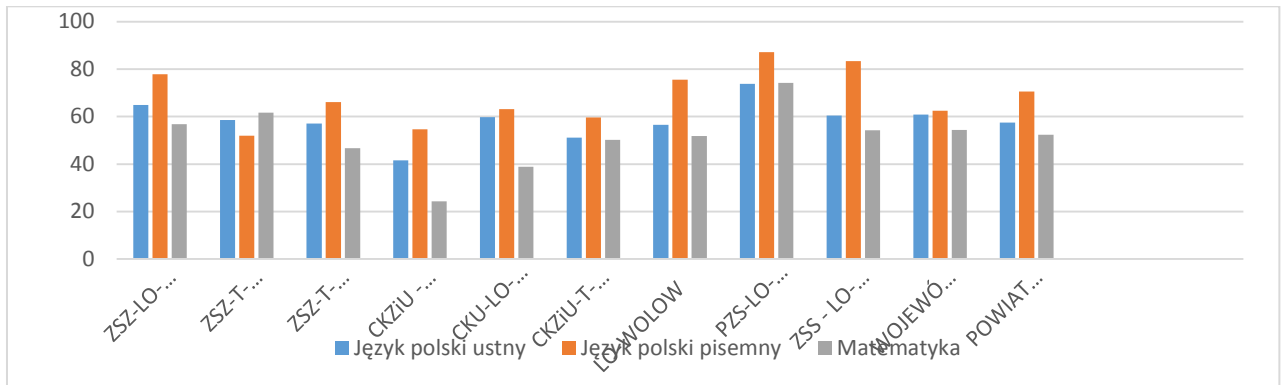
Szkoła	język polski		matematyka	język angielski		język niemiecki		język rosyjski	
	pisemny	ustny		pisemny	ustny	pisemny	ustny	pisemny	ustny
ZSZ-LO-BRZEG DOLNY	67,7	70,9	72,3	81,5	84,3	-	-	-	-
ZSZ-T-BRZEG DOLNY	67,5	68,0	65,3	74,3	63,8	-	-	-	-
ZSZ-T-WOŁÓW	61,6	75,5	34,1	49,5	48,5	44,8	39,9	-	-
CKZiU-LO-WOŁÓW	56,0	55,0	21,3	58,5	65,6	54,5	36,5	-	-
CKU-LO-WOŁÓW	45,8	73,2	42,8	61,7	59,6	-	-	66,0	43,0
CKZiU-T-WOŁÓW	58,6	75,6	51,0	58,3	64,9	45,4	34,7	-	-
LO-WOŁÓW	63,8	74,9	50,0	72,6	64,0	71,8	73,5	80,0	77,0
PZS-LO-BRZEG DOLNY	67,5	81,9	61,9	77,7	76,4	-	-	-	-
ZSS -LO- WOŁÓW	72,1	71,7	69,7	88,9	88,2	92,0	100,0	-	-
WOJEWÓDZTWO	61,3	66,7	48,0	71,9	63,5	60,0	58,2	57,0	54,2
POWIAT WOŁOWSKI	63,0	74,0	50,4	67,0	64,5	58,2	56,3	73,0	60,0

Rok 2016

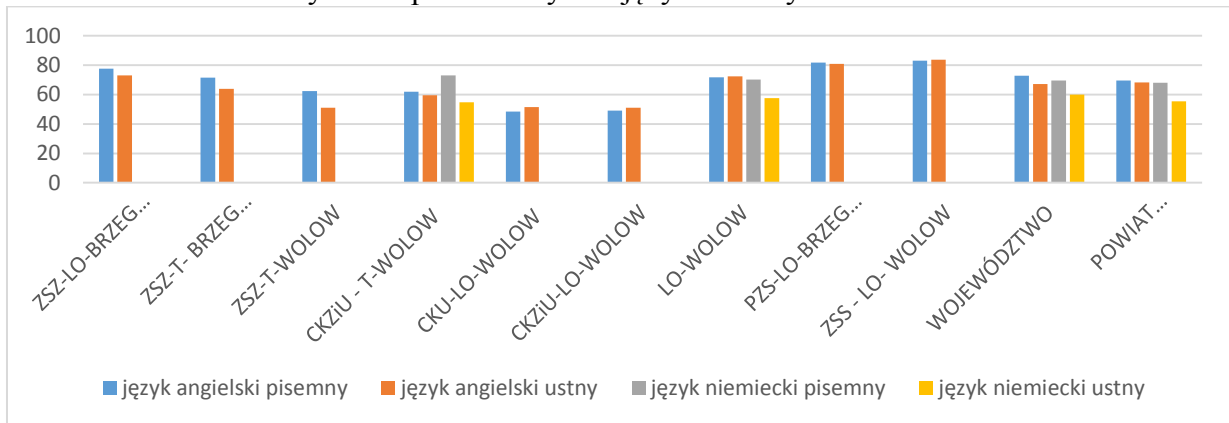
Szkoła	język polski		matematyka	język angielski		język niemiecki		język rosyjski	
	pisemny	ustny		pisemny	ustny	pisemny	ustny	pisemny	ustny
ZSZ-LO-BRZEG DOLNY	64,9	77,8	56,8	77,5	73,1	-	-	-	-
ZSZ-T-BRZEG DOLNY	58,6	51,9	61,6	71,6	63,9	-	-	-	-
ZSZ-T-WOŁÓW	57,1	66,1	46,7	62,4	61,6	36,0	31,5	-	-
CKZiU-LO-WOŁÓW	41,6	54,7	24,3	49,1	51,0	-	-	-	-
CKU-LO-WOŁÓW	59,8	63,1	38,9	48,4	51,4	-	-	-	-
CKZiU-T-WOŁÓW	51,1	59,7	50,2	62,0	59,5	73,0	54,8	-	-
LO-WOŁÓW	56,5	75,6	51,8	71,7	72,3	70,1	57,6	-	-
PZS-LO-BRZEG DOLNY	73,8	87,2	74,2	81,7	80,8	-	-	-	-
ZSS - LO- WOŁÓW	60,5	83,4	54,2	83,1	83,8	-	-	-	-
WOJEWÓDZTWO	60,8	62,5	54,4	72,8	67,1	69,5	60,0	-	-
POWIAT WOŁOWSKI	57,5	70,6	52,4	69,6	68,2	68,1	55,3	-	-

Porównując dane można zauważyć, że średnie wyniki z wszystkich przedmiotów poza językiem polskim były wyższe niż w roku ubiegłym. Podobnie jak w zeszłym roku najwyższe wyniki uzyskali maturzyści języka polskiego w części ustnej, a najniższe z matematyki. Spośród maturzystów, którzy nie otrzymali świadectwa dojrzałości, najwięcej (27 osób) nie zdało egzaminu z matematyki.

Porównanie średnich wyników procentowych egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych:

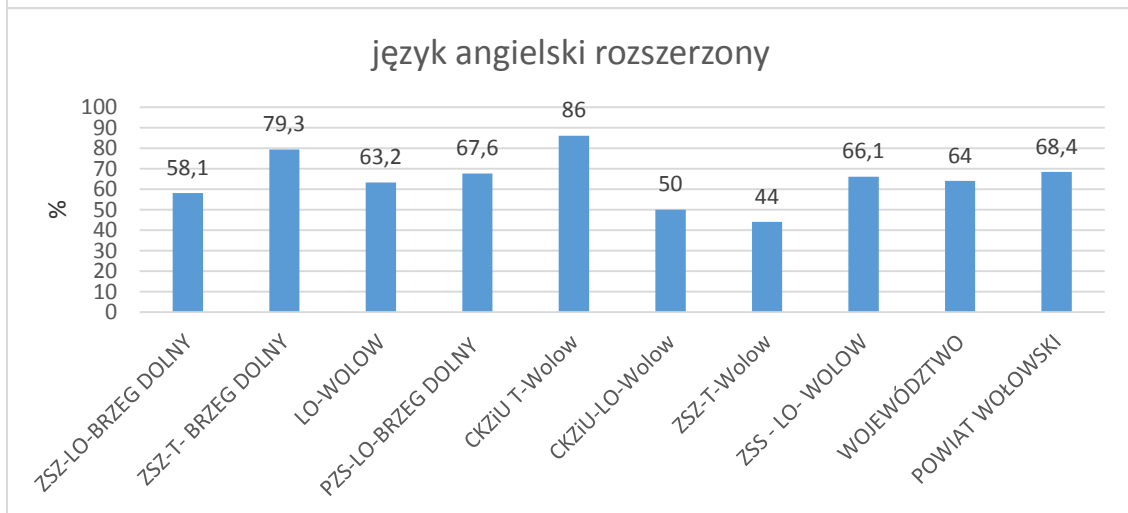
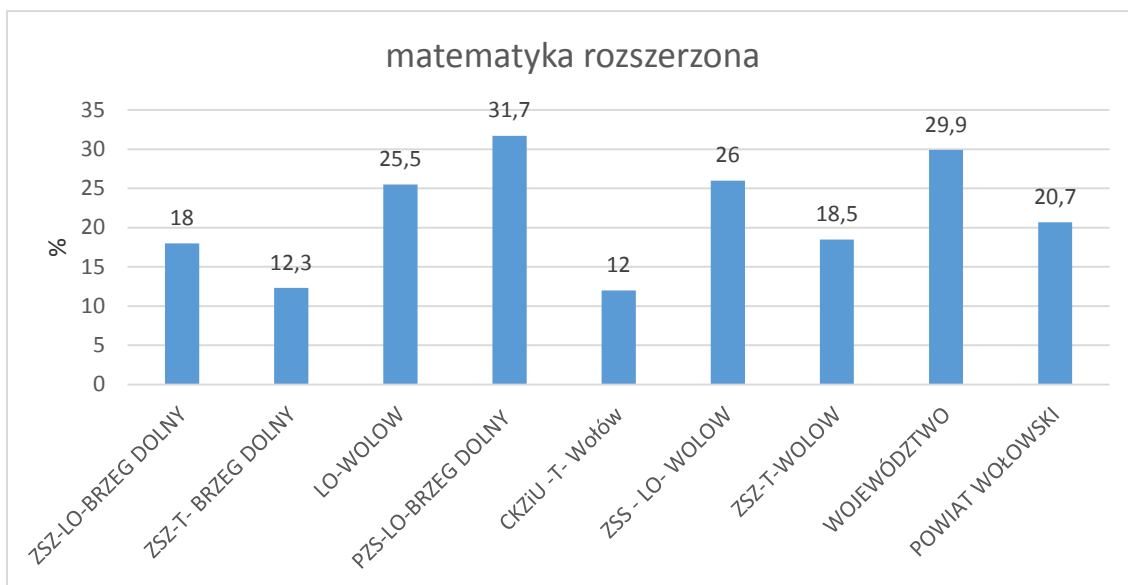
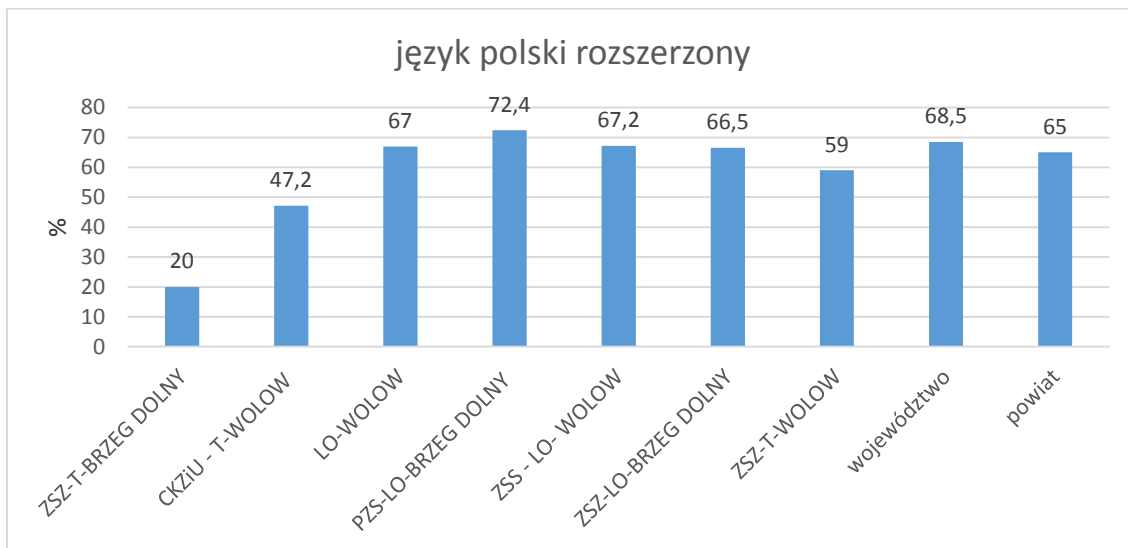
Porównanie średnich wyników procentowych z języków obcych

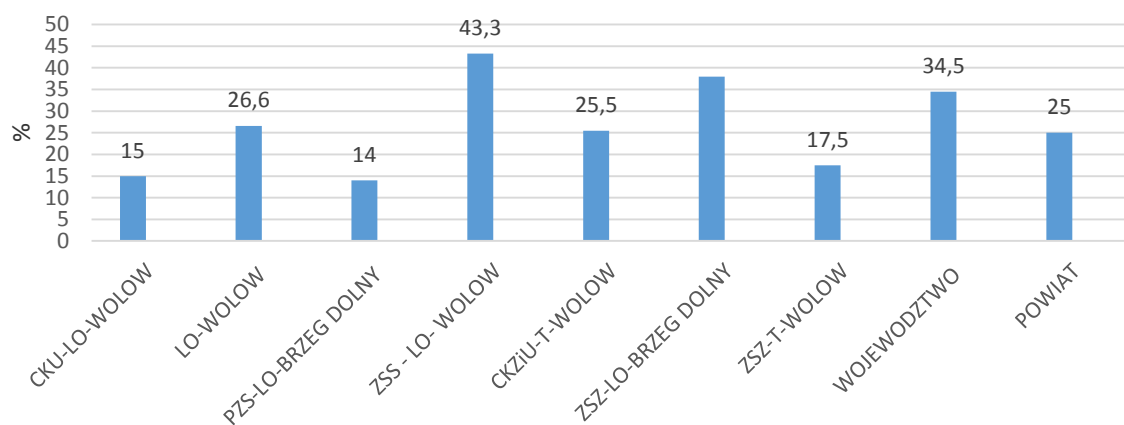
Średnie wyniki procentowe dodatkowych egzaminów maturalnych

Wszystkie egzaminy z przedmiotów dodatkowych są zdawane na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło 94 maturzystów, do geografii przystąpiło 65 uczniów. Na zdawanie egzaminu z matematyki zdecydowało się 67 maturzystów, z języka polskiego 53 osób, fizyki 31, z biologii 30 uczniów historii i wiedzy o społeczeństwie po 27 uczniów, z chemii 12 osób oraz z języka niemieckiego 8.

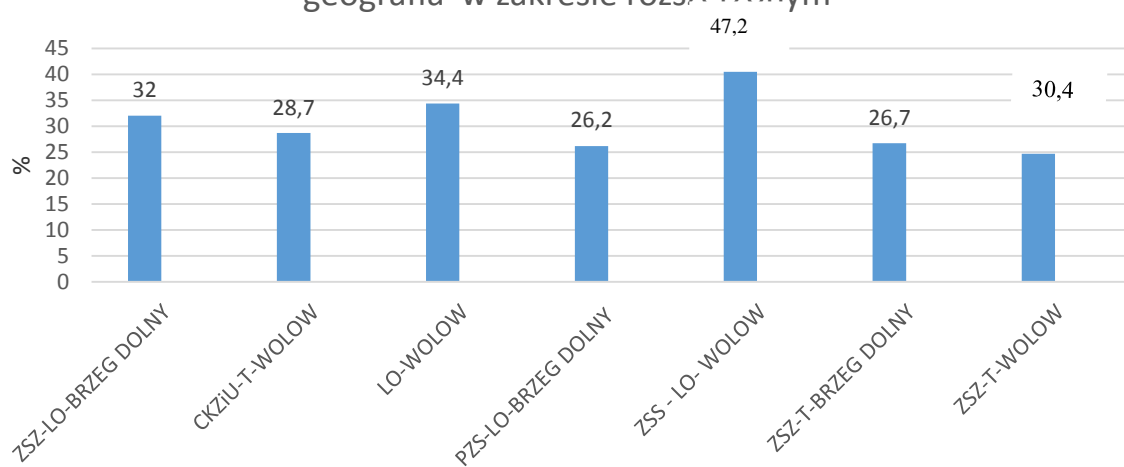
Porównanie średnich wyników procentowych z przedmiotów dodatkowych:

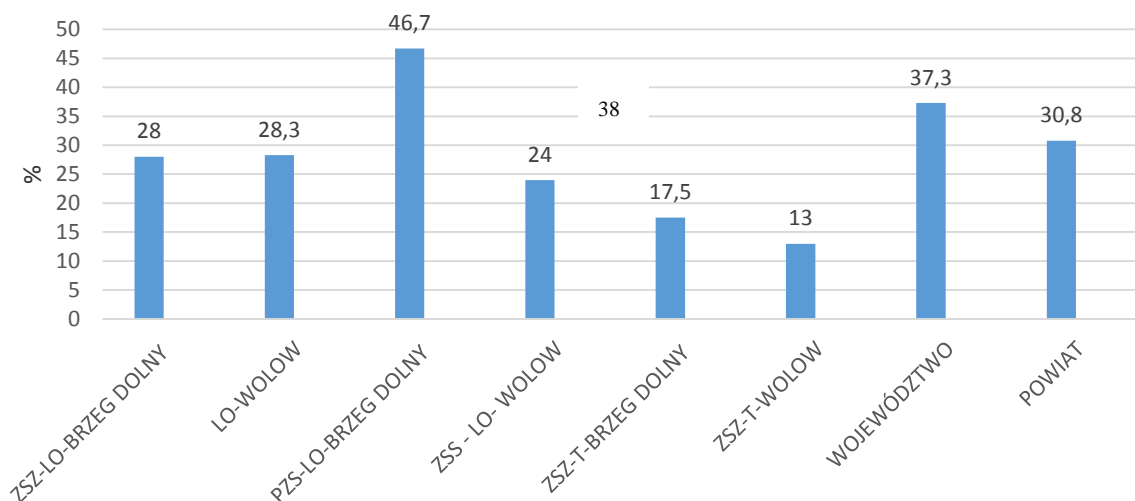
biologia w zakresie rozszerzonym

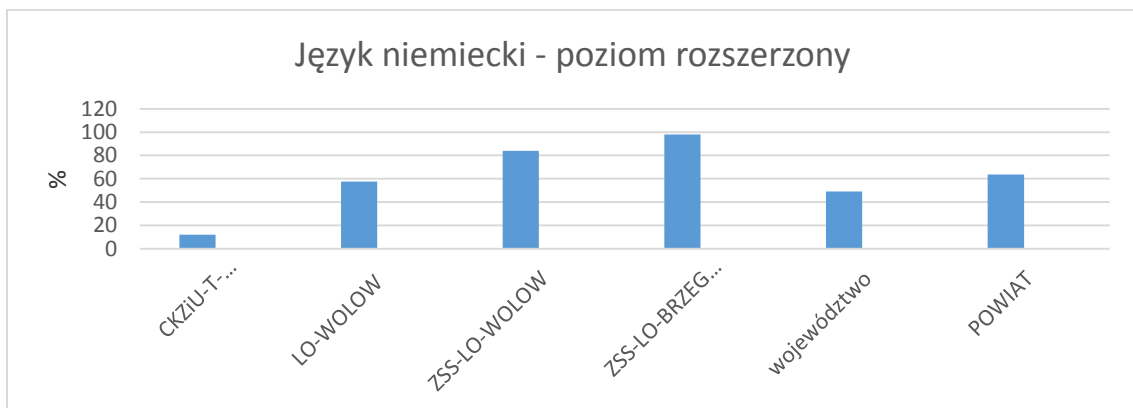
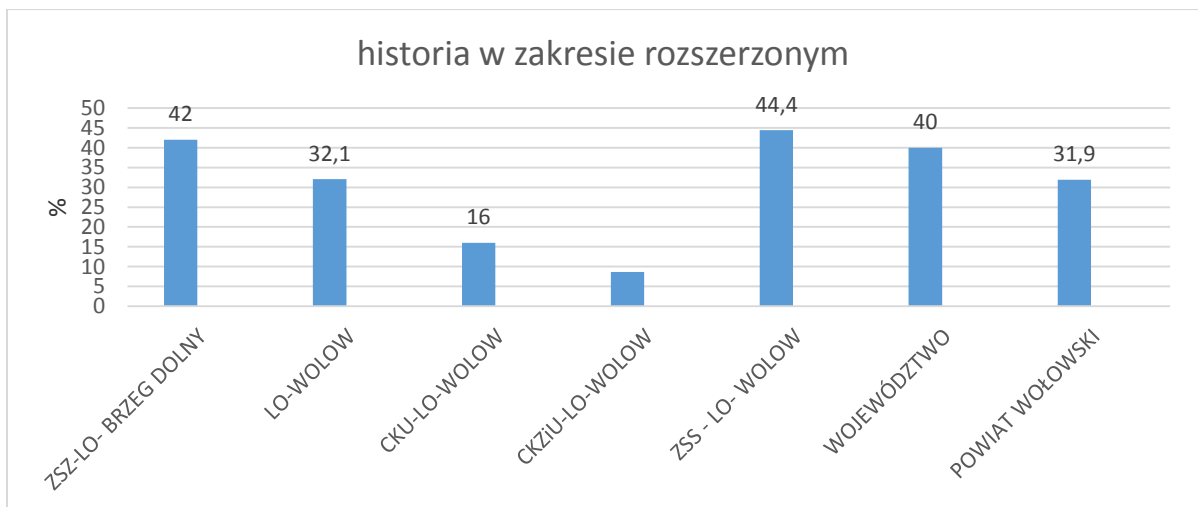
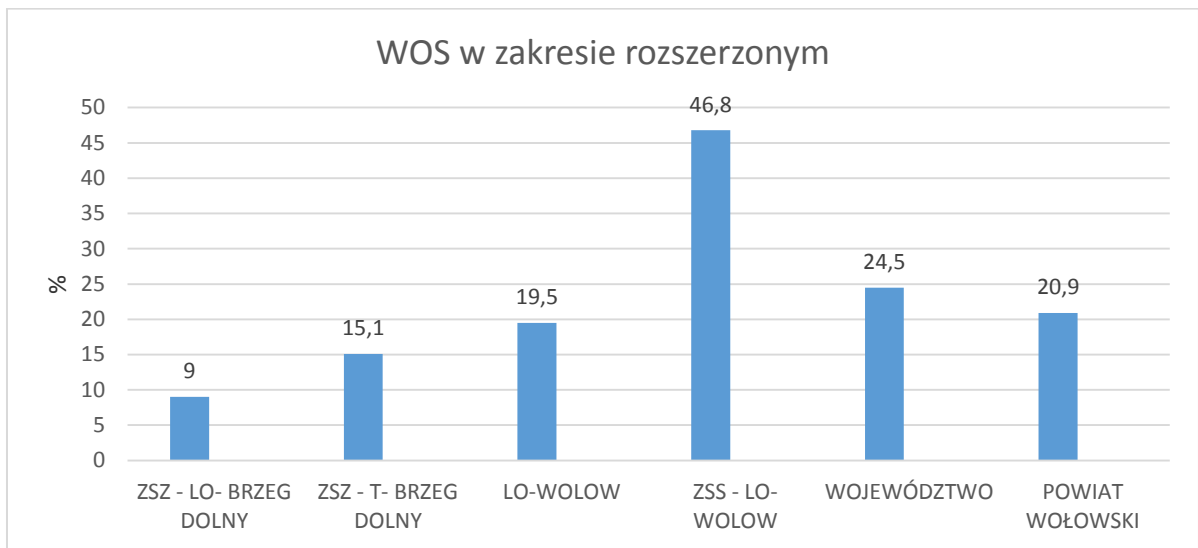

geografia w zakresie rozszerzonym

fizyka w zakresie rozszerzonym

ROZDZIAŁ IV

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Poniższe wnioski i rekomendacje oparte zostały na raportach Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu uwzględniającej wyniki egzaminów zewnętrznych w województwie dolnośląskim i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Raporty umieszczone są na stronie internetowej i dostępne dla nauczycieli i uczniów.

Wnioski i rekomendacje sprawdzianu szóstoklasisty.

Język polski

1. Najlepiej uczniowie poradzi sobie z zadaniami do tekstu popularnonaukowego, sprawdzającymi umiejętność odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji. Ogółem w tym obszarze wymagań szóstoklasiści uzyskali 82% punktów możliwych do zdobycia.
2. Znacznie trudniejszym okazało się zadanie 6 dotyczące świadomości językowej. Uczeń musiał nie tylko rozpoznać zaimek w podanym zdaniu, ale również wyjaśnić celowość jego użycia w wypowiedzi. Żeby wskazać wyraz zastąpiony zaimkiem, powinien odnaleźć odpowiedni fragment tekstu i odczytać zdanie z zaimkiem w kontekście innych wypowiedzeń. Chociaż ze zdań bezpośrednio ze sobą sąsiadujących jednoznacznie wynikało, że zaimkiem one zastąpiono wyraz owoce. Poprawnie wykonało to zadanie tylko 58 % szóstoklasistów.
3. Trudniejsza niż odbiór tekstu nieliterackiego okazała się dla uczniów analiza i interpretacja utworu poetyckiego. Wyniki w tym obszarze umiejętności były niższe – statystyczny szóstoklasista za zadania do wiersza uzyskał 66% punktów możliwych do zdobycia.
4. Najtrudniejszym okazało się zadanie 11. – z pozoru proste, bo wymagające od ucznia jedynie rozpoznania dwóch elementów: układu rymów w każdej ze zwrotek (różny czy taki sam?) i określenia liczby sylab w każdym z ośmiu wersów (różna czy taka sama?). Obydwie te cechy bezbłędnie określiło zaledwie 32% szóstoklasistów
5. Napisanie funkcjonalnego i zgodnego z poleceniem ogłoszenia okazało się dla szóstoklasistów dość trudne – za zadanie 7. uzyskali 56% punktów możliwych do zdobycia. Punktowana była tylko treść ogłoszeń – język, ortografia i interpunkcja nie podlegały ocenie. Sprawdzano, czy wypowiedź zawiera niezbędne informacje (co się odbędzie, gdzie, kiedy i o której godzinie, kto jest organizatorem spotkania) oraz czy jest w niej, zgodnie z poleceniem, wyrażona zachęta do uczestnictwa w ogłaszonym wydarzeniu. Te wszystkie wymagania spełniło około 42% uczniów – otrzymali za swoją wypowiedź 2 punkty.

6. Szóstoklasiści dobrze radzą sobie z odbiorem tekstu popularnonaukowego i bez trudu potrafią wyszukać w nim informacje, szczególnie te podane wprost. Mają jednak problemy z wykonaniem na tekście operacji bardziej złożonych, wymagających przetworzenia informacji. Zaradzić temu mogą systematyczne ćwiczenia w uważnym i krytycznym czytaniu, prowadzące nie tylko do zrozumienia wszystkich informacji, ale również do zauważenia logicznych powiązań między nimi, co ułatwi uczniom późniejsze wnioskowanie czy uogólnianie

7. Podobne problemy mają uczniowie z odczytaniem tekstu literackiego. Dobrze radzą sobie z jego analizą i odbiorem na poziomie dosłownym, znacznie trudniejsze są dla nich operacje bardziej złożone – interpretacja znaczeń przenośnych i uogólnianie. W pracy z tekstem literackim warto zwrócić szczególną uwagę na doskonalenie umiejętności odczytywania znaczeń niewypowiedzianych wprost i sensu całego utworu.

8. Wyniki za pisemne wypowiedzi uczniów pokazują, że szóstoklasiści dość dobrze radzą sobie z pisaniem na określony temat, w określonym celu i formie. Poziom ich wypowiedzi jest jednak bardzo zróżnicowany. Ciągłego doskonalenia wymaga sprawność językowa uczniów, szczególnie w wyrażaniu myśli i uczuć, ale również innych zamierzonych treści. Warto jak najczęściej wykorzystywać różne sytuacje komunikacyjne z życia szkolnego do praktycznych ćwiczeń w mówieniu i pisaniu oraz jak najczęściej stwarzać sytuacje zachęcające uczniów do wypowiadania się na różne tematy.

9. Uczniowie nadal słabo radzą sobie z ortografią i interpunkcją. Wskazuje to na potrzebę poszukiwania skutecznych metod uczenia ortografii i konieczność wiązania nauki interpunkcji z kształceniem językowym (składnią).

Matematyka

1. Uczniowie wykazali się dobrą sprawnością rachunkową w zbiorze liczb naturalnych. W rozwiązaniach zadań można zauważyć poprawne stosowanie algorytmów wykonywanych działań pisemnych, co należy utrwalać podczas dalszej edukacji matematycznej.

2. Na dobrym poziomie uczniowie opanowali umiejętności odnoszące się do wymagań ogólnych *Sprawności rachunkowej* oraz *Wykorzystania i tworzenia informacji*. Trudne dla szóstoklasistów były zadania sprawdzające umiejętności zakresu wymagań ogólnych *Modelowania matematycznego*, *Rozumowania* i *tworzenia strategii*.

3. Najtrudniejsze dla szóstoklasistów były zadania sprawdzające umiejętności z geometrii płaskiej i przestrzennej. Konieczne jest zatem zwrócenie szczególnej uwagi na kształtowanie umiejętności związanych z zagadnieniami geometrycznymi.

4. Analiza odpowiedzi zdających wykazała, że uczniowie czytają teksty pobieżnie, pomijają niektóre warunki z treści zadania, nieuważnie analizują treści zadań i towarzyszące

im rysunki, wykresy, czy tabele. Należy zatem kłaść nacisk na dogłębne analizowanie różnych treści matematycznych, przede wszystkim osadzonych w kontekście praktycznym.

Język angielski

1. Rozwijanie umiejętności określania ogólnego sensu tekstu, zarówno w tekście pisanym, jak i słuchanym. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność warto uświadamiać im konieczność przeczytania/wysłuchania każdego tekstu do końca, bowiem tylko wtedy można określić, co jest jego głównym tematem. Ponadto wskazanie poprawnej odpowiedzi często wymaga zrozumienia nie tylko słownictwa i struktur gramatycznych, ale też skojarzenia różnych informacji, znalezienia związków logicznych pomiędzy nimi i dokonania syntezy.

2. Rozwijanie umiejętności stosowania środków językowych, w szczególności w zadaniach opartych na tekście. Wskazane jest, aby rozwiązywanie takich zadań podzielić na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje, i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem, mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być jednak dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę opcji uzupełnienia luk pasują również pod względem gramatycznym (np. stopnia przymiotnika, formy czasownika).

3. Rozwijanie umiejętności językowych, zarówno słownictwa, jak i struktur gramatycznych. Brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych i/lub ograniczony zasób słownictwa wpływa nie tylko na poziom wykonania zadań sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często powoduje też trudności w rozwiązywaniu zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu i rozumienie tekstów pisanych. Brak znajomości słownictwa i struktur gramatycznych znacznie utrudnia lub wręcz uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych dla rozwiązania zadania.

Język niemiecki

1. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, zarówno w tekście pisanym, jak i słuchanym. Wskazane jest uświadomienie uczniom, jak ważne jest dokładne przeczytanie/wysłuchanie każdego tekstu do końca. Nauczyciele powinni zwracać uwagę na to, żeby uczniowie w trakcie czytania/słuchania skupiali się nie tylko na pojedynczych słowach, ale przede wszystkim na kontekście, w jakim te słowa zostały użyte. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność pomocne może być również zachęcanie uczniów do wyszukiwania w tekście nie tylko fragmentów tekstu stanowiących uzasadnienie poprawnej odpowiedzi, ale też do znajdowania tych fragmentów,

które pozwalają stwierdzić, dlaczego pozostałe odpowiedzi nie są poprawne, i jakie informacje lub wyrażenia użyte w tekście na to wskazują.

2. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość środków językowych. Uczniom należy pokazać skuteczne techniki rozwiązywania tego typu zadań. Dobrą praktyką powinno być zachęcenie uczniów do podzielenia pracy nad tym zadaniem na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu, zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje, i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę opcji uzupełnienia luk są poprawne pod względem gramatycznym (np. zgodność liczby, stopnia przymiotnika, formy czasownika, zaimka).

3. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych, w których cała sytuacja opisana jest w języku niemieckim. Pomocnym może się okazać angażowanie uczniów w ćwiczenia wymagające od nich ustnego reagowania w typowych sytuacjach życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności zadawania pytań, np. o wiek, miejsce zamieszkania, upodobania, emocje innych osób itp

Wnioski i rekomendacje egzaminu gimnazjalnego.

Wnioski i rekomendacje w zakresie języka polskiego:

Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka polskiego w 2016 roku najczęściej otrzymywali wynik 81% punktów możliwych do uzyskania, co pozwala dobrze oceniać ich umiejętności z tego przedmiotu. Warto jednak przyjrzeć się szczegółowym wynikom, żeby wiedzieć, czy wszystkie wymagania zapisane w podstawie programowej uczniowie opanowali w zadowalającym stopniu oraz aby zastanowić się, czy uczniowie w dostateczny sposób zdołali rozwinąć te umiejętności, które pozwolą im swobodnie funkcjonować na kolejnych etapach kształcenia. Ważną potrzebą współczesności jest umiejętność korzystania z informacji, które otrzymujemy w ogromnych ilościach. Przygotowanie uczniów do odbioru i wykorzystywania informacji pochodzących z różnych źródeł oraz poddania ich krytycznej analizie jest umiejętnością ćwiczoną na wszystkich etapach kształcenia, a wyniki egzaminu pokazują, że uczniowie opanowali ją w wysokim stopniu.

Zadania egzaminacyjne po raz kolejny pokazały, że problemów przysparzają uczniom wymagania z zakresu szeroko pojętej świadomości językowej, w tym dotyczące poprawności językowej, ortografii czy interpunkcji, której zasady uczniowie ciągle znają bardzo słabo. Prawie co drugi uczeń miał też problem z rozpoznaniem w tekście zdań pojedynczych i równoważników zdań, a także z nazwaniem formy czasownikowej w wypowiedzeniu.

W praktyce szkolnej warto więc na zajęciach języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie :

- ♣ uczyć rzetelnej analizy tematu pracy pisemnej i planowania jej treści
- ♣ ukazywać uczniom wieloaspektowość utworów literackich, ćwiczyć umiejętność funkcjonalnego wykorzystywania w wypracowaniach informacji z różnych tekstów literackich (analiza utworów pod kątem wyszukiwania argumentów, porządkowanie informacji, formułowanie wniosków i oceny)
- ♣ zwracać uwagę na poziom argumentacji, która jest ważną częścią nie tylko rozprawki, ale także innych form wypowiedzi pisemnych i ustnych (wnikliwa argumentacja zgłębia i wyczerpuje temat, prosta – posługuje się ogólnikami)
- ♣ ćwiczyć różne formy wypowiedzi w jednakowym stopniu, ponieważ jest to jedyna droga do tego, aby uczniowie wykształcili umiejętność sprawnego posługiwania się językiem pisany w różnych formach gatunkowych
- ♣ pracować nad wzbogacaniem języka uczniów i jego poprawnością, zwracając uwagę na funkcjonalność stylów i ich zależność od formy
- ♣ dopracować rozumienie pojęć „bohater literacki”, „postać literacka” – uczniowie nie mogą błędnie posługiwać się nimi w odniesieniu do poetów i pisarzy
- ♣ pracować w sposób funkcjonalny nad składnią języka ojczystego, aby młodzież dostrzegała zależność struktury wypowiedzenia od zawartego w niej sensu; dobra znajomość składni ma wpływ nie tylko na poprawność językową i klarowność wypowiedzi, ale także niejako wymusza poprawną interpunkcję
- ♣ pracować nad ortografią – egzamin pokazał duże niedociągnięcia w zakresie pisowni tytułów utworów, a także nazw własnych i pochodzących od nich przymiotników.
- ♣ kształcili u uczniów umiejętność posługiwania się posiadanymi informacjami do rozwiązywania określonych problemów, np.: datowania źródeł, ustalania kolejności wydarzeń
- ♣ poświęcili więcej czasu na pracę z mapą historyczną, na uważne odczytywanie informacji umieszczonych na mapie i w legendzie oraz sytuowanie zmian politycznych, których dotyczy mapa w kontekście wydarzeń w Polsce i na świecie
- ♣ na konkretnych przykładach omawiali uprawnienia najwyższych władz w państwie.

Wnioski i rekomendacje w zakresie matematyki:

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym nie brakuje zadań wymagających pragmatycznego podejścia do problemu oraz zadań badających sprawność zarówno w zakresie

obliczeń, jak i stosowania algorytmów, odkrywania związków i zależności, wnioskowania, argumentowania. Warto zauważyć, że poziom opanowania wiadomości i umiejętności matematycznych opisanych w podstawie programowej utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie – łatwość arkusza egzaminacyjnego w bieżącym roku wyniosła 47% a w 2014 r. – 46%, 2015 r. – 47%. Poziom wykonania poszczególnych zadań jest zróżnicowany – od 29% do 75%. Znacznie lepiej w porównaniu z latami poprzednimi uczniowie radzili sobie z problemami geometrycznymi. Trudność sprawiały im jednak zadania wymagające modelowania matematycznego oraz użycia i tworzenia strategii.

Umiejętności z tych zakresów wciąż przysparzają uczniom wielu problemów i wymagają ciągłych ćwiczeń podczas dalszej edukacji. Nadal najslabiej opanowana przez uczniów jest umiejętność rozumowania i argumentacji. Tegoroczny egzamin pokazał jednak, że uczniowie podejmują, z różnym rezultatem, coraz więcej prób rozwiązania zadań badających tę umiejętność. Traktując wnioski z tegorocznego egzaminu jako pewien rodzaj motywacji, warto zwrócić uwagę w pracy szkolnej na:

- poziom rozumienia pojęć przez zdających, gdyż świadome posługiwanie się nimi w trakcie rozwiązywania problemów zarówno praktycznych, jak i teoretycznych, pomaga w osiągnięciu sukcesów
- stwarzanie okazji do odkrywania wzorów i zależności poprzez rozwiązywanie zadań dotyczących uogólniania i wnioskowania
- wdrażanie uczniów do tworzenia i zapisywania planu rozwiązania zadania złożonego, co pomoże im spostrzegać i nazywać kolejne czynności, które należy wykonać, aby rozwiązać całe zadanie
- rozwiązywanie zadań o wyraźnie różnych treściach, a bardzo pokrewnych metodach rozwiązania, co pozwoli uczniom zobaczyć omawiane zagadnienia w szerszym kontekście
- ćwiczenie umiejętności wyciągania wniosków wynikających z przesłanek zawartych w tekście, tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej
- ćwiczenia w budowaniu modelu matematycznego dla danego kontekstu, w tym praktycznego stwarzanie okazji do wyzwalania samodzielności poprzez rozwiązywanie zadań, które nie mają jednego poprawnego rozwiązania.

Wnioski i rekomendacje w zakresie przedmiotów przyrodniczych:

Sukces egzaminacyjny zależy od wielu umiejętności uczniów. Należą do nich m.in. umiejętności ponadprzedmiotowe takie jak wykorzystywanie informacji, analizowanie wyników doświadczeń oraz formułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonego rozumowania. Jednak aby te umiejętności mogły być kształcone i rozwijane, niezbędne jest

właściwe rozumienie pojęć, praw oraz związków przyczynowo-skutkowych. W nauczaniu fizyki, chemii i biologii ważne jest wdrażanie uczniów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników. W nauczaniu geografii nacisk powinien być kładziony na pracę z mapą. W wielu przypadkach mapa ilustruje treści, na podstawie których uczeń powinien dostrzegać prawidłowości i związku przyczynowo-skutkowe.

Na podstawie wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego można stwierdzić, że:

- łatwe dla uczniów okazały się zadania nawiązujące do sytuacji typowych oraz sprawdzające umiejętności odczytywania informacji,
- trudne dla uczniów były zadania wymagające obliczeń, zasadniczą trudność stanowi znajomość związków między wielkościami fizycznymi oraz podstawowych pojęć fizycznych,
- najtrudniejsze dla piszących okazały się zadania, w których odwoływano się do analizy doświadczeń i interpretacji wyników.

Wnioski i rekomendacje w zakresie języka obcego:

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków.

Na podstawie wyborów dokonanych przez uczniów w zadaniach zamkniętych można stwierdzić, że zdający bardzo często udzielają odpowiedzi sugerując się pojedynczymi słowami występującymi w tekstach, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te słowa są użyte. Bardzo ważne jest, aby analizować z uczniami powiązania tekstu z poszczególnymi opcjami odpowiedzi w zadaniu. Wskazane jest, by rozwiązując zadania zamknięte, uczniowie potrafili uzasadnić zarówno wybór opcji właściwej, jak i powody odrzucenia odpowiedzi, które są dystraktorami w zadaniu. Ważne jest też, aby zdający po wybraniu poprawnej odpowiedzi upewnili się, że żaden jej element nie jest sprzeczny z tekstem, ponieważ aby odpowiedź była uznana za poprawną, musi w pełni wynikać z tekstu.

Największym wyzwaniem dla gimnazjalistów są zadania otwarte występujące w arkuszu na poziomie rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje bardzo niskie wyniki, a czasem nie podejmuje w ogóle próby ich rozwiązania. Zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym trudniejsze dla uczniów są zwykle zadania, które sprawdzają zagadnienia leksykalne niż te dotyczące struktur gramatycznych. Ograniczony zasób słownictwa wpływa zwykle nie tylko na wynik osiągnięty przez gimnazjalistów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często powoduje też zakłócenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej. Pośrednio może też to powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej

rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, ponieważ brak znajomości słownictwa znacznie utrudnia lub uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych do rozwiązania zadania.

Redagując wypowiedź pisemną, wielu uczniów nie przywiązuje wagi do spójności i logiki tworzonego tekstu, co często skutkuje trudnościami w odbiorze przekazywanych w tekście informacji oraz rzutuje na wyniki egzaminacyjne nie tylko w kryterium spójności i logiki, ale też w kryterium treści. Niektórzy zdający tworzą tekst w taki sposób, jakby zapisywali niepowiązane ze sobą odpowiedzi na pytania, co również utrudnia jego zrozumienie. Dlatego należy zwracać uwagę uczniów na konsekwencję w doborze stosowanych środków językowych, używanie choćby najprostszych spójników, które połączą myśli i zdania w logiczną całość. Ważne jest też, aby w takiej kolejności realizowali poszczególne podpunkty polecenia, aby tworzyły logiczny ciąg. Pozytywnie na spójność tekstu wpływa też przywołanie w tworzonym tekście odpowiednich elementów polecenia, ponieważ tworzy to kontekst niezbędny do jasnego przekazania poszczególnych informacji.

Sprawą bardziej techniczną niż merytoryczną jest zwrócenie uwagi uczniów na konieczność uważnego czytania poleceń, zwłaszcza w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych. Te zadania są zwykle układane w taki sposób, aby wymusić zastosowanie konkretnej struktury gramatycznej lub wyrażenia leksykalnego. W związku z tym polecenia zawierają często dodatkowe warunki, które należy spełnić, aby otrzymać punkt za rozwiązanie zadania (np. ograniczenie liczby słów, konieczność przekształcenia lub zachowania w niezmienionej formie podanych wyrazów). Pominięcie któregokolwiek z takich warunków oznacza zwykle utratę punktów.

Analiza i opis oraz wnioski i egzaminu maturalnego

Język angielski.

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że często udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych słów powtarzających się w tekście słuchanym lub czytany i zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te wyrazy występują. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu zachęcać ich do wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji. Ważne jest też, aby zdający po wybraniu poprawnej odpowiedzi upewnili się, że żaden jej element nie jest

sprzeczny z tekstem, ponieważ aby odpowiedź była uznana za poprawną, musi w pełni wynikać z tekstu.

W zadaniach polegających na uzupełnieniu tekstu właściwym zdaniem lub słowem wyraźnie widać, że maturzyści uzyskują niższe wyniki, kiedy rozwiązanie zadania wymaga zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu lub logicznego połączenia informacji z kilku zdań. Należy zwracać uwagę uczniów na różnorodne rodzaje związków w tekście, np. typowe wyrażenia, które wskazują na kontynuację myśli, wprowadzają przeciwny punkt widzenia lub zapowiadają ilustrację jakiegoś problemu przykładem. Aby doskonalić umiejętności uczniów warto też przygotować ćwiczenia, polegające na układaniu fragmentów tekstu we właściwej kolejności oraz łączeniu różnych części tekstu w logiczną całość, np. za pomocą leksykalnych wskaźników zespolenia (tzw. „linking devices”). W ten sposób uczniowie nie tylko rozwiną swoją świadomość tego, czym jest tekst, i co sprawia, że stanowi spójną całość, ale może to także wpłynąć pozytywnie na jakość tworzonych przez nich tekstów własnych oraz poprawić ich wyniki w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych.

W przypadku poziomu podstawowego największym wyzwaniem okazały się zadania, które sprawdzały znajomość struktur gramatycznych. Tymczasem, ograniczony zakres środków językowych wpływa zwykle nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających tę umiejętność, ale często powoduje też zakłócenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej. Pośrednio może też to powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę zdających na to, aby dokładnie zaplanowali swoją wypowiedź. Na poziomie podstawowym zdający często pomijają w swoich pracach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu (np. jedną część podpunktu złożonego z dwóch członów) lub realizują je zbyt pobieżnie. W wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym częstym błędem jest pominięcie wstępu lub zakończenia pracy. W tegorocznych pracach dotyczyło to zwłaszcza artykułu publicystycznego, w którym zdający często rozpoczynali od szczegółowego opisu zaobserwowanej na meczu sytuacji lub kończyli pracę uzasadniając konieczność zwalczania nieuczciwości w sporcie. Taka realizacja polecenia skutkuje brakiem istotnej części pracy, a w konsekwencji negatywnie wpływa na ocenę wypowiedzi pisemnej zdającego.

Język niemiecki.

Analiza wyników egzaminu z języka niemieckiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

Wyniki egzaminu maturalnego uzyskane przez tegorocznych maturzystów świadczą o tym, że w obszarach rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych radzą oni sobie gorzej z

zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, niż z zadaniami sprawdzającymi umiejętność określania głównej myśli tekstu. Takie tendencje zostały zaobserwowane zarówno na poziomie podstawowym jak i na poziomie rozszerzonym. Należy zatem doskonalić umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. W rozwijaniu tej umiejętności pomocne będą ćwiczenia prawda/fałsz, wielokrotnego wyboru, na dobieranie.

Wyniki osiągnięte przez maturzystów w zadaniach zamkniętych pokazują, że niejednokrotnie udzielali oni odpowiedzi, sugerując się pojedynczymi słowami, które usłyszeli lub przeczytali w tekście. W przygotowaniu do egzaminu istotna jest wnikliwa analiza powiązań semantycznych między tekstem a zadaniem. Dobrą praktyką podczas lekcji języka niemieckiego byłoby wymaganie od uczniów, aby uzasadniali wybór poprawnej odpowiedzi, jak również odrzuconej odpowiedzi, niezgodnej z tekstem.

Najwięcej kłopotów na poziomie rozszerzonym sprawiły maturzystom zadania otwarte, sprawdzające znajomość środków językowych. Wielu maturzystów uzyskało z nich bardzo niskie wyniki, a część zdających nie podjęła się ich rozwiązania. Ograniczony zasób słownictwa oraz nieznanostwo podstawowych struktur leksykalno-gramatycznych wpłynął również na niekomunikatywnostwo niektórych wypowiedzi pisemnych, co skutkowało uzyskaniem mniejszej liczby punktów za przekaz informacji. Nieznajomostwo środków językowych przyczyniła się również do błędnego rozwiązania zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, ponieważ zdający mieli problem ze zrozumieniem kluczowych fragmentów tekstu. Przygotowując uczniów do egzaminu, należy zatem poszerzać ich znajomostwo środków językowych, np. w zakresie antonimów, synonimów i związków frazeologicznych.

Aby podwyższyć wyniki uzyskiwane przez maturzystów w wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym, należy im zwrócić uwagę na to, że bardzo ważna jest wnikliwa analiza treści zadania, zarówno trzonu, jak i czterech elementów polecenia. Zostały one skonstruowane w oparciu o różne umiejętności szczegółowe zawarte w podstawie programowej. Warto zatem ćwiczyć z uczniami umiejętność przyporządkowywania elementom polecenia konkretnych wymagań szczegółowych zapisanych w podstawie programowej. Należy także podkreślać ważną rolę, jaką odgrywa planowanie struktury wypowiedzi pisemnej i automatyzować na lekcji umiejętność pisania planu. Istotne będą także ćwiczenia w stosowaniu precyzyjnych środków językowych, adekwatnych do poszczególnych elementów polecenia, co umożliwi maturzystom ich pełną realizację i uzyskanie maksymalnej liczby punktów w kryterium treści podczas egzaminu.

Matematyka.

Egzamin maturalny z matematyki na **poziomie podstawowym** potwierdził, że zadania sprawdzające pojedyncze, nieskomplikowane, umiejętności na ogół nie sprawiają trudności absolwentom liceów i techników. W tym roku najlepsze wyniki zdający uzyskali za zadania geometryczne. W skali kraju 87% zdających poprawnie zastosowało zależność między kątem środkowym i kątem wpisanym, przy czym dodać należy, że w zadaniu trzeba było też wykazać się znajomością własności kątów wierzchołkowych i znajomością sumy miar kątów w trójkącie. Wysoki odsetek maturzystów (84%) potrafi wykorzystać fakt, że współrzędne środka odcinka są średnimi arytmetycznymi odpowiednich współrzędnych końców odcinka. Ustalenie miar długości odcinków w figurach podobnych, zwłaszcza, jeśli rozważana sytuacja przedstawiona jest na rysunku, również nie stanowi problemu dla zdecydowanej większości zdających. Wysoki odsetek zdających, którzy poprawnie wyznaczyli wartość funkcji sinus przy danym tangensie tego samego kąta, a także tych, którzy poprawnie odczytali z rysunku zbiór wartości funkcji, potwierdzają, że rozwiązanie zadania w przypadku, gdy możliwe jest wykorzystanie graficznej interpretacji pojęć, najczęściej kończy się sukcesem.

Na **poziomie rozszerzonym** szczególnie dobre rezultaty zdający uzyskali w zadaniach, wymagających jedynie zastosowania wzorów, co potwierdzili w sytuacjach, sprawdzających znajomość wzorów skróconego mnożenia i na funkcję pochodną. Tegoroczny egzamin maturalny z matematyki na **poziomie rozszerzonym** ujawnił, że poważny problem stanowi opanowanie przez absolwentów liceów i techników umiejętności z zakresu geometrii na płaszczyźnie kartezjańskiej. Choć pojedyncze umiejętności wydają się być dobrze opanowane przez maturzystów, to rozwiązanie zadania sprawdzającego te same umiejętności, ale w połączeniu z koniecznością przeprowadzenia kilkietapowego rozumowania i wykorzystania konkretnych własności rozważanych figur geometrycznych jest niemożliwe do zrealizowania w przypadku zdecydowanej większości zdających maturę. Jest to szczególnie niepokojące w sytuacji, gdy na poziomie rozszerzonym najtrudniejszym zadaniem okazuje się takie, które wymaga zastosowania wyłącznie umiejętności, przypisanych w podstawie programowej do poziomu podstawowego i zaplanowania kolejnych kroków poszukiwania rozwiązania. Warto podkreślić, że konieczne w tym zadaniu do wykonania rachunki wymagały jedynie operacji na liczbach całkowitych bądź na ułamkach o jednocyfrowym mianowniku. Geometria na płaszczyźnie kartezjańskiej nie może być przez uczniów sprowadzona jedynie do zestawu wzorów. Ważne jest, by maturzyści mieli okazję połączyć własności figur geometrycznych z zależnościami, wynikającymi z położenia figury w układzie współrzędnych.

Warto zachęcać uczniów do rozwiązywania tych samych problemów w geometrii metodami osadzonymi w tradycyjnej geometrii euklidesowej, jak i na płaszczyźnie kartezjańskiej, by eliminować powstawanie sztucznej bariery, która utrudnia maturzystom

opracowanie strategii, wymagającej opisanie własności figur geometrycznych z wykorzystaniem współrzędnych punktów i równań, odpowiadających obiektom osadzonym w układzie współrzędnych.

Analiza rozwiązań, przedstawionych w pracach maturalnych z matematyki, pozwala zauważyć także, że często zdający stosują skomplikowane narzędzia w prostych sytuacjach, poszukują odpowiedzi według ściśle wyuczonego algorytmu, nie zważając na to, że rozwiązanie można znaleźć, o wiele łatwiej i szybciej, jeśli wykorzysta się własności konkretnych obiektów matematycznych, na przykład poszukiwanie pierwiastków trójmianu kwadratowego, niezależnie od postaci tego trójmianu, odbywa się z użyciem wyróżnika (liczenie delty), a pozbywanie się mianownika w przypadku nierówności realizowane jest przez mnożenie przez kwadrat wyrażenia z mianownika, nawet w sytuacji, gdy mianownik jest zawsze dodatni.

W przypadku zadań geometrycznych zdający często stosują czasochłonne algorytmy i nie mają nawyku poszukiwania takich metod rozwiązania, które pozwalają na znalezienie odpowiedzi w krótkim czasie. Wielu przyszłych maturzystów traktuje matematykę jak zestaw gotowych algorytmów i procedur, których zastosowanie pozwala poprawnie rozwiązać zadania i w konsekwencji zdać egzamin. Stosowanie wyuczonych algorytmów w dążeniu do pozytywnego wyniku egzaminu nie zawsze oznacza dobór trafnych metod do poszukiwania odpowiedzi na postawione pytania. Nauczycielom trudno jest zmienić takie podejście uczniów. Warto jednak, tam gdzie to możliwe, odchodzić w procesie nauczania od stosowania wyłącznie popularnych algorytmów i pokazywać przyszłym maturzystom alternatywne ujęcia zagadnienia, pozwalające na szybsze rozwiązanie problemu.

Do zadań, które sprawiają maturzystom największą trudność, należą te wymagające uzasadnienia prawdziwości twierdzenia lub własności obiektów matematycznych, szczególnie z zakresu algebry. Zadania ze sformułowaniem „uzasadnij, że” są bardzo często pomijane. W przypadku podejmowania próby rozwiązania typowym błędem jest ograniczenie się do sprawdzenia prawdziwości wzoru lub tezy twierdzenia jedynie w konkretnym przypadku. Innym łatwym do zaobserwowania nawykiem jest pomijanie istotnej części rozumowania lub zapisywanie sformułowania w stylu „oczywiste jest...” bez jakichkolwiek komentarzy w kluczowych miejscach przedstawianego uzasadnienia. Zdający powinni mieć świadomość, że stosowanie wyżej wspomnianych zabiegów nie przyczyni się do poprawienia wyniku egzaminu.

Tegoroczny egzamin maturalny z matematyki pozwolił zaobserwować niepokojącą sytuację. Stosunkowo często dało się zauważyć niższy wynik za rozwiązanie problemów typowych niż w przypadku zadań, wymagających opanowania złożonych umiejętności – u tego samego zdającego. Zadania, dotyczące elementarnych zagadnień, dla części maturzystów

stanowiły punkt wyjścia do komplikowania typowych problemów i wyszukiwania na siłę pułapek, które w rzeczywistości nie występowały. Na przykład zdarzały się prace maturzystów, niemogących zadowolić się rozwiązaniem prostej nierówności trygonometrycznej i prezentujących w zamian nietypowe metody rozwiązań, które wręcz nie mogły doprowadzić do znalezienia właściwej odpowiedzi w typowym zadaniu. W trakcie nauki, także w ramach przygotowania do matury, należy pamiętać, że podstawą sukcesu jest dobre opanowanie umiejętności elementarnych. Skupianie się wyłącznie na poszukiwaniu rozwiązań zagadnień nietypowych może przyczynić się w efekcie do uzyskania rezultatów poniżej potencjalnych możliwości. Takie doświadczenie nie było obce uczniom, którzy zrezygnowali z utrwalania umiejętności mniej wyrafinowanych na rzecz poszukiwania problemów nietypowych. Warto na koniec podkreślić, że większość maturzystów potrafiła poprawnie rozwiązać zadania, wymagające zastosowania konkretnego wzoru i odwołujące się do pojedynczych umiejętności, zapisanych w podstawie programowej.

Chętnie, i na ogół poprawnie, rozwiązywane były przez maturzystów zadania, w których zamieszczono rysunek oraz takie, w których sporządzenie rysunku ułatwiało rozwiązanie. Trzeba zaznaczyć, że do zadań z dobrym wynikiem należały też takie, które wymagały przeprowadzenia krótkiego rozumowania lub połączenia kilku własności obiektów matematycznych. Daje się jednak zauważyć, że te same osoby, którzy uzyskują dobry wynik na maturze z poziomu podstawowego, nie potrafią rozwiązać większości zadań z poziomu rozszerzonego. W procesie edukacji ważne jest, by kształceniu umiejętności z poziomu rozszerzonego nadać równorzędne znaczenie jak utrwalaniu umiejętności z poziomu podstawowego.

Język polski .

Egzamin maturalny w 2016 roku zdawali po raz pierwszy absolwenci techników, dla absolwentów liceów ogólnokształcących był to drugi egzamin przeprowadzany w nowej formule. W analizach szczególne miejsce poświęcono umiejętności tworzenia własnych, dłuższych wypowiedzi pisemnych i ich jakości merytorycznej. Wyniki tegorocznego egzaminu i wskaźniki łatwości realizacji podstawowych kryteriów merytorycznych: sposobu formułowania stanowiska oraz jego uzasadniania wskazują wyraźnie, że tylko nieco ponad połowa maturzystów sprostała wymaganiu napisania wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym. Uwagi, zapisane w omówieniu mocnych i słabych stron maturalnych wypracowań, wskazują te obszary umiejętności i te kierunki działań edukacyjnych, których realizacja powinna przyczynić się do doskonalenia kluczowej umiejętności, jaką jest przekonywanie do swoich racji i ich uzasadnianie.

Warto zwrócić uwagę również na braki w zakresie sprawności językowej maturzystów. Tutaj również wynik nie może zadowalać. Zdający na obu poziomach egzaminu uzyskali nieco ponad 50% liczby punktów (przy trzystopniowej skali oceniania). Problemy ze składnią, wynikające z nich problemy z poprawnością interpunkcyjną to niejednokrotnie istotne przyczyny błędów w logice wyводу i jego spójności, z jakimi mamy do czynienia w wypracowaniach maturalnych. Na poprawę poziomu językowego należy zwrócić szczególną uwagę, ponieważ zaburzenia językowe mają szczególny wpływ na poziom wypowiedzi w tekście o charakterze argumentacyjnym – nieprzestrzeganie reguł składniowych i interpunkcyjnych bardzo często uniemożliwia komunikatywne przedstawienie własnego stanowiska i jego uzasadnienie. Nieco lepiej prezentowała się spójność stylowa.

Większość maturzystów posłużyła się stylem częściowo stosownym. Zaburzenia jednorodności stylu wiązały się najczęściej z używaniem kolokwialnego słownictwa i składni, rzadziej z tendencją do poetyzowania i metaforyzacji charakterystycznych dla stylu literackiego. Także w zachowaniu spójności lokalnej wypowiedzi obserwujemy przede wszystkim nieznaczne zaburzenia wewnątrz akapitowe.

Wszystkie wypowiedzi maturalne wymagały umiejętności formułowania stanowisk i uzasadniania ich w toku wyводу o charakterze argumentacyjnym. Wyniki tegorocznego egzaminu maturalnego z języka polskiego wskazują jednak, że formułowanie tezy i jej uzasadnianie, realizacja zamysłu kompozycyjnego oraz poziom językowy wypowiedzi były dla zdających umiarkowanie trudne. Poziom ich realizacji wyniósł jedynie 54% na poziomie podstawowym i 57% na poziomie rozszerzonym.

Reasumując powyższe spostrzeżenia wynikające z analizy wyników oraz prac uczniowskich warto zauważyć występujące podobieństwa we wnioskach wszystkich przedmiotów. Uczniowie powinni przygotowując się do egzaminu gimnazjalnego i maturalnego przeanalizować powyższe wnioski i rekomendacje, a nauczyciele wdrożyć je w codziennej pracy z uczniami.

ZAKOŃCZENIE

Niniejszy raport ma na celu wspierać pracę szkół, nauczycieli, dyrektorów w celu podniesienia wyników nauczania i jakości pracy szkół w powiecie wołowskim w roku szkolnym 2016/2017. Propozycją wsparcia pracy szkół i placówek oświatowych powiatu wołowskiego jest oferta kompleksowego wspomaganie przygotowana przez 4 placówki Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie tj. Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Bibliotekę Pedagogiczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Wołowie i Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Brzegu Dolnym.

Zespół doradców metodycznych Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom z różnorodną ofertą szkoleń, warsztatów, konsultacji, szkoleń Rad Pedagogicznych uwzględniając główne kierunki polityki oświatowej państwa oraz plan nadzoru pedagogicznego Dolnośląskiego Kuratora Oświaty na rok 2016/2017, służąc pomocą merytoryczną, metodyczną, dydaktyczną dla uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół z każdego typu szkół i na każdym etapie kształcenia, proponując wspomaganie pracy szkół.

Pełna oferta Powiatowego Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie zamieszczona jest na stronie internetowej centrum www.wolowpce.pl w zakładce **oferta edukacyjna PCE i PPP w Wołowie**. Poniżej prezentujemy niektóre z propozycji, w zakresie kompleksowego wspomaganie pracy szkół i placówek:

1. Praca zespołu doradców metodycznych w zakresie podnoszenia wyników egzaminów zewnętrznych.

W Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie powołany został zespół nauczycieli – doradców metodycznych, który każdego roku aktywnie i z należytą starannością podejmuje działania na rzecz środowiska oświatowego zgodnie z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny. Zespół pracowników merytorycznych Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Wołowie prowadzi systematyczną diagnozę potrzeb i oczekiwań nauczycieli dotyczących realizacji zadań związanych z doradztwem metodycznym i doskonaleniem nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem:

- kadry zarządzającej
- nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, szkół gimnazjalnych, szkół ponadgimnazjalnych,

- wychowawców, pedagogów, psychologów placówek oświatowych,
- nauczycieli w następujących obszarach doradztwa metodycznego:
 - **wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna**
 - **język polski**
 - **języki obce**
 - **matematyka i informatyka**
 - **historia**
 - **przedmioty zawodowe**
 - **przedmioty przyrodnicze.**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska edukacyjnego, po analizie i diagnozie potrzeb nauczycieli zaproponowano szereg form doskonalenia tj. szkoleń, warsztatów, konkursów, spotkań zespołów nauczycieli w celu wymiany doświadczeń i wskazywanie nauczycielom metod i narzędzi służących do efektywniejszej pracy zawodowej wynikających z potrzeb szkół i placówek oświatowych powiatu wołowskiego w zakresie podniesienia jakości pracy szkół.

2. Powołano Powiatowy Zespół ds. Edukacyjnej Wartości Dodanej – EWD.

Celem pracy zespołu jest:

- propagowanie idei EWD w powiecie wołowskim,
- stała współpraca i dzielenie się wiedzą i doświadczeniem w środowisku nauczycieli stosujących EWD,
- wspieranie szkół powiatu wołowskiego w efektywnym wykorzystaniu wskaźników EWD w pracy szkoły,
- wspieranie pracy rady pedagogicznej w analizie wyników egzaminacyjnych z wykorzystaniem kalkulatora EWD oraz najnowszych wskaźników EWD.

3. Zespół doradców metodycznych corocznie przygotowuje Raport „Analiza wyników egzaminów zewnętrznych szkół powiatu wołowskiego”, który ma na celu wspierać pracę szkół, nauczycieli, dyrektorów w celu podniesienia wyników nauczania i jakości pracy szkół w powiecie wołowskim. Wzmocnieniem i uzupełnieniem powyższego raportu jest głęboka analiza wyników egzaminacyjnych z wykorzystaniem metody EWD. Do współpracy zachęcamy wszystkich nauczycieli, którzy chcą się doskonalić swój warsztat pracy w zakresie wykorzystania wskaźników EWD do analizy wyników egzaminacyjnych.

4. Wspomaganie szkół i placówek poprzez realizację następujących zadań:

➤ SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA:

Przy Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie w roku szkolnym 2016/2017 funkcjonują następujące
Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli:

1. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języka Polskiego
2. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Matematyki
3. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Wychowania Przedszkolnego i Edukacji Wczesnoszkolnej
4. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych
5. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Języków Obcych
6. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Historii
7. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Przedmiotów Zawodowych
8. Sieć Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli Bibliotekarzy
9. Sieć Współpracy i Samokształcenia Logopedów
10. Sieć Współpracy i Samokształcenia Psychologów
11. Sieć Współpracy i Samokształcenia Pedagogów

Spotkania sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2016/2017 odbywają się według poniższej struktury:

PIERWSZA SIEĆ współpracy i samokształcenia nauczycieli to **SIEĆ DIAGNOZUJĄCĄ, ORGANIZACYJNA**. Zadaniem doradcy metodycznego, koordynatora danej sieci jest zintegrowanie uczestników. Rozpoznanie ich potrzeb oraz zasobów, a także ustalenie celów, harmonogramu pracy i wspólnie podejmowanych działań oraz zagadnień.

DRUGA SIEĆ współpracy i samokształcenia to **SPOTKANIE STRICTE MERYTORYCZNE**. Nauczyciele dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem, narzędziami pracy, „dobrymi praktykami”. Mogą mieć tutaj także miejsce spotkania z ekspertami, przedstawicielami wydawnictw. Tworzone są nowe rozwiązania bądź praktykowana jest praca nad wspólnym ważnym zagadnieniem.

TRZECIA SIEĆ – ostatnie spotkanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli to **SPOTKANIE PODSUMOWUJĄCE**. Nauczyciele omawiają dotychczasową pracę w sieci. Ma tutaj także miejsce zaplanowanie promocji i sposobów udostępniania wypracowanych rozwiązań oraz ewaluacja, wnioski i rekomendacje do pracy na przyszły rok pracy sieci współpracy i samokształcenia.

➤ PROGRAM ROZWOJU SZKOŁY/PRZEDSZKOLA/PLACÓWKI

„Kompleksowy system rozwoju szkoły drogą do sukcesu edukacyjnego ucznia”

Celem programu jest wspomaganie szkoły, przedszkola, w jej rozwoju przez podejmowanie działań w wybranych przez szkołę obszarach.

Elementy programu:

- zdiagnozowanie obszaru problemowego/rozwojowego dla szkoły/ przedszkola/ placówki;
- opracowanie programu rozwiązania zdiagnozowanego problemu;
- opracowanie planu harmonogramu pracy i współpracy realizatorów programu ze szkołą/przedszkolem/placówką;
- zrealizowanie programu poprzez dostosowanie odpowiednich form doskonalenia;
- ewaluacja zrealizowanego programu;
- efektywna współpraca podmiotów środowiska edukacyjnego na rzecz wsparcia szkół/przedszkoli/placówek; w tym placówek PCE i PPP w Wołowie tj. Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Biblioteki Pedagogicznej.

Założenia programu:

1. Czas trwania programu obejmuje jeden rok szkolny lub jeden semestr, z możliwością przedłużenia w sytuacji, gdy szkoła/przedszkole/placówka uzna to za zasadne i korzystne dla jej rozwoju.
2. Istotą programu jest stosowanie takich form doskonalenia oraz wsparcia, które uwzględniają wynik przeprowadzonej diagnozy i sprzyjają realizacji założonych celów przez szkołę/przedszkole/placówkę.
3. Realizatorami programu są pracownicy merytoryczni PCE i PPP w Wołowie tj. doradcy metodyczni PODN we współpracy ze specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, nauczycielami bibliotekarzami Biblioteki Pedagogicznej oraz ekspertami zewnętrznymi (trenerami, edukatorami, szkoleniowcami).
4. Formami wsparcia są: szkolenia rady pedagogicznej, warsztaty, konsultacje grupowe, odbywające się w szkole/przedszkole/placówce i z wykorzystaniem platformy edukacyjnej www.doskonaleniewsieci.pl.
5. Konsultacje indywidualne odbywają się w siedzibie PCE i PPP w Wołowie lub w wyznaczonej szkole/przedszkole/placówce.
6. Przyjęte do realizacji zadania umożliwią wszystkim nauczycielom wprowadzenie istotnych zmian w wybranym obszarze oraz dokonanie oceny tych działań pod kątem wspierania uczniów w rozwoju i osiągnięciu wymiernych sukcesów edukacyjnych.
7. Możliwe jest wsparcie szkół/przedszkoli i placówek oświatowych w każdym obszarze wynikającym z rzeczywistych potrzeb szkoły/przedszkola/placówki.
8. Programy podlegają ewaluacji w odniesieniu do stopnia realizacji założonych celów i osiągniętych rezultatów oraz kończą się wyznaczeniem kierunku dalszych działań.

Zasady przystąpienia do programu:

1. Zgłoszenie dyrektora szkoły/przedszkola/placówki zapotrzebowania na realizację Programu Rozwoju Szkoły/Przedszkola/Placówki przesłane do PCE i PPP w Wołowie.
2. Uzgodnienie zakresu i sposobów wsparcia szkoły/przedszkola/placówki.
3. Podpisanie umowy na realizację w/w programu.

Koszt udziału szkoły/przedszkola/placówki w programie jest ustalany indywidualnie.

**Z zaproszeniem do współpracy
w imieniu kadry merytorycznej centrum**